

نماینده اعزامی رهبر معظم انقلاب ابلاغ کرد

پیام ویژه رهبر معظم انقلاب به مردم سیستان و بلوچستان

نماینده اعزامی رهبر معظم انقلاب به سیستان و بلوچستان، ضمن ابلاغ پیام ویژه معظم‌له به مردم منطقه، بر نقش راهبردی و وحدت، ایثار و حضور مستمر در صحنه برای ابطال طرح‌های دشمنان تأکید کرد و گفت: وحدت میان مردم شیعه و سنی و حضور آگاهانه آنان در میدان، ریشه دشمنی‌ها را خشک خواهد کرد.

حجت‌الاسلام محمدتقی وکیل‌پور ضمن تبریک عیدقربان در دیدار با علمای چابهار اظهار کرد: جنایت میناب و پاک‌ی کودکان مدرسه شجره طیبه سند جنایتکار بودن دشمنان ایران است.

وی حضور هیئت اعزامی در سیستان و بلوچستان را ددر استای فرمان رهبر معظم انقلاب و با هدف تکریم اقشار مختلف جامعه توصیف و تصریح کرد؛ شرایط امروز منطقه بسیار حساس است و دشمن با تمام توان عملیاتی خود به میدان آمده در چنین شرایطی، هم‌زیستی مؤمنانه و وحدت شیعه و سنی در این استان، الگویی ویژه به جهانیان ارائه داده و مایه انزجار شدید دشمنان شده است.

وکیل‌پور با اشاره به نگاه ویژه رهبر سوم انقلاب اسلامی به جنوب شرق کشور، خاطر‌نشان کرد: مردم سیستان و بلوچستان با ارائه نظرات کارشناسی و طرح‌های توسعه‌محور می‌توانند مسیر پیشرفت را سرعت بخشند. نقطه اشتراک ما، تجمیم اراده‌های مردم شریف است که قطعاً شکست دشمن را رقم می‌زند.

وی افزود: ما حامل پیام ویژه رهبر معظم انقلاب هستیم؛ ایشان نگاهی راهبردی و ویژه به سیستان و بلوچستان دارند و این استان با اتکا به سرمایه انسانی خود، یک گنج بزرگ محسوب می‌شود. علت دستور ویژه معظم‌له برای حضور ما در این منطقه، جایگاه والای مردم این دیار است که در طول تاریخ و دوران جنگ، همواره خوش درخشیده‌اند.

نماینده اعزامی رهبر معظم انقلاب به سیستان و بلوچستان تأکید کرد: مردم این استان با اقدامات پر خیر و برکت خود موجب سرخندی رهبر معظم انقلاب شدند؛ شما مردم منطقه در طول جنگ خوش درخشیدید و همین موجب شد ما به فرمان رهبر برای قدردانی به این استان سفر کنیم. اقدامات امروز شما در مقابله با دشمن و دفاع از کشور افتخاری برای تاریخ می‌شود که آیندگان از آن با افتخار یاد می‌کنند.

در ادامه این نشست، امام جمعه چابهار نیز در جلسه برنامه‌ریزی کنگره ملی شهدای استان، حضور مستمر مردم در میادین را ادای دین به خون مطهر شهدا خواند و گفت: فریاد تکبیر و وحدت شیعه و سنی در کنار یکدیگر، معجزه‌ای الهی بوده که دشمنان اسلام را شکست گذاشته است.

به گزارش ایستنا، به نقل از استانداری، حجت‌الاسلام و المسلمین سید محمد موسوی تصریح کرد: تا زمانی که رهبر معظم انقلاب بر حضور در میدان تأکید دارند، ملت باید با تمام قدرت در صحنه بماند؛ چرا که همین ایستادگی، ریشه رژیم صهیونیستی و آمریکا را در منطقه خواهد خشکاند.

فراخبر

تکبیرهای جنگ و صلح

محمد ولایی | اولین پیام رهبر معظم انقلاب در آستانه عید قربان، نه صرفاً برای حجاج بیت‌الله الحرام، بلکه خطاب به همه امت اسلام بود تا حج امسال فراتر از زمین و زمان مسجد الحرام، به فرصتی برای احرام و طواف دائمی حول محور حق و هجرت به زندگی سعادت‌مندانه تبدیل شود.

شالوده‌پیام آیت‌الله‌سیدمجتبی خامنه‌ای بر شعار «الله‌اکبر» استوار بود و جاری شدن آن از قله‌های تاریخی، شعار اسلام که در اسقاط استبداد پهلوی از حنجره‌ها بیرون می‌آمد و بر پرچم ایران نشست تا امتداد یابد در انقلاب دوم و ندای فتح و پیروزی شود در مبارزه با تجاوز رژیم مستظرف به بر قدرت‌های شرق و غرب، و زبان مشترکی که ما را پیوند داده با مجاهدت‌های جبهه مقاومت در شرق و غرب جهان اسلام تا امت اسلام را محافظت کند از بلعیده شدن و تسلیم در برابر زر و زور و تزویر استکبار.

گرچه این شعار طی این سال‌ها بر زبان‌ها می‌آمد و می‌رفت، اما معجزه‌اش را دوباره صبح دهم اسفند نشان داد در بعثت مردم و هجرت شبانه مردمی که ۸۸ روز است فریادش می‌زند در سراسر ایران؛ از همان شب‌های اول بعثت که نه جایگاهی وجود داشت، نه بلندگویی، نه حتی مداح و سخنرانی. مردمی که می‌ایستادند و الله‌اکبر می‌گفتند؛ مگر چیز بیشتری هم هست برای گفتن؟ در هیمنه و قدرت استکبار و قوای شیطانی اش تردیدی نیست و شیطان نیز حاکمیتش را بر ترس از همین هیمنه بنا نهاده است. باطل السحرش آنجاست که ملتی پشتش به قدرتی برتر و بزرگ‌تر از او گرم باشد. حال‌دیگر همه آن هیمنه‌نی‌تواند مرعوب‌کننده باشد.

«الله‌اکبر» یعنی چه قدرتی یاری برابری دارد در برابر خدا؟ وال‌بته همین مقایسه هم تقلیل است و ناپجا. در روایات است درباره مفهوم «الله‌اکبر» که عظمت خدا را با هیچ قدرتی حتی مقایسه هم نمی‌توان کرد؛ که از سنخ دیگری است و مشرف است بر هر قاعده و قیاسی. مگر در برابرش وجودی مجال می‌یابد که مقایسه شود؟ خدا بزرگ‌تر از آن است که حتی به‌وصف درآید؛ «الله‌اکبر من آن یوصف». از قدرت مطلق حرف می‌زنیم که حتی توصیف قدرتش هم در دایره امکان نیست و هرچه قدرت است در مقابلش هیچ است به معنای مطلق کلمه. نسیمی از این قدرت کافی است برای ساختن سلاحی که هم دیده‌استبدارباشکند و هم کتکبه استکبار را و او مگر تسلیم می‌شود کسی که چنین سلاحی دارد؟

حالا دوباره این شعار است که کلید عبور امن و امان ماست از برزخ جنگ و صلح با مشرکان و سنگلاخ مذاکره با شیطان و ادامه حرکت در مسیر قله. «الله‌اکبر» همان طور که رجز جنگ است و ندای فتح، پیش فرض و پیش شرط هر صلحی هم هست و هر شرط توافقی را باید به سنجه آن سنجید و با تکبیر نوشت. همان کلمه‌ای است که موریانم‌های تزویر نمی‌توانند عهدنامه تحریش را بچوندو کلید خروج سرفرازانه است از شعب‌ابی طالب.

و همین شعار است که محرکی است برای امتداد بعثت ایران در بعثت امت اسلام تا شعار مرگ بر استکبار آمریکایی و صهیونی تحقیق یابدو در نظم جدید، منطقه را از لوث وجود شیطان پاک کند.

رهبر معظم انقلاب در پیامی به مناسبت برگزاری حج تأکید کردند

«مرگ بر آمریکا» و «مرگ بر اسرائیل» شعار رایج امت اسلامی

محور عبودیت حضرت حق جل و علا و طرد و نفی و پرائت از اندادالله، اما فرصت این هجرت تنها متعلق به زائران و حجاج امسال بیت‌الله نیست و تمامی برادران و خواهران مسلمان ایران و سراسر جهان، از آن‌ها که در سال‌های گذشته عمر خود حاجی شده‌اند تا کسانی که هنوز موفق به انجام اعمال حج نشده‌اند را شامل می‌شود؛ شرط این هجرت، بستن احرام دائمی حول ذکر الله است؛ طواف دائمی هر گرد محور حق است؛ سعی دائمی در میان قله‌های خطیر تکالیف الهی است؛ رمی دائمی شیطان شریر است با جلوه‌های اوآگور و همه اذنابش؛ وقوف آمیخته با توجه و تضرع است؛ اطعام فقیر زمینگیر و رهگذر است؛ قربانی کردن هواها و تمایلات منحرف‌ساز و زدودن پلیدی‌های درونی است؛ و در همه حالات، آماده خدمت بودن و برافراشتن پرچم دفاع از حق است، و این‌گونه بود که ملت ایران در میقات انقلاب اسلامی قدم نشانه‌ها به‌ویژه سلاح «الله‌اکبر» از دوران نهضت اسلامی و پیروزی انقلاب و دوران دفاع مقدس تا جنگ تحمیلی دوم و سوم و ناکام گذاشتن دشمنان برای تسلیم ایران و واقعه اعجاب‌انگیز بعثت الهی مردم، تأکید کردند: امسال مسئله پرائت از مشرکان اهمیت مضاعفی دارد و عمق و گستره پرائت از آمریکا و رژیم صهیونی فراتر از آیین صهیونی فراتر از آیین پس «مرگ بر آمریکا» و «مرگ بر اسرائیل» شعار رایج امت اسلامی و مظلومان عالم به‌گزارش ایستنا به نقل از رسانه رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله‌سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای، رهبر مظلم انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت فرارسیدن موسم حج ابراهیمی، اعمال و اذکار پر رمز و راز حج را نشانه‌هایی برای همیشه بشریت جهت هجرت به سمت خداوند تعالی و رهایی از قید و بند شیطان و اذنابش و سعی و تلاش وی‌بقه برای عمل به تکالیف الهی و رهایی از هواهای نفس و سعادت‌مندی دنیوی و اخروی برشمردند و با اشاره به تکبیه ملت بزرگ ایران بر این نشانه‌ها به‌ویژه سلاح «الله‌اکبر» از دوران نهضت اسلامی

و پیروزی انقلاب و دوران دفاع مقدس تا جنگ تحمیلی دوم و سوم و ناکام گذاشتن دشمنان برای تسلیم ایران و واقعه اعجاب‌انگیز بعثت الهی مردم، تأکید کردند: امسال مسئله پرائت از مشرکان اهمیت مضاعفی دارد و عمق و گستره پرائت از آمریکا و رژیم صهیونی فراتر از آیین پرائت در موسم حج است و از این پس «مرگ بر آمریکا» و «مرگ بر اسرائیل» شعار رایج امت اسلامی و مظلومان عالم خصوصاً جوانان خواهد بود.

متن کامل این پیام بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
لبیک اللهم لبیک لبیک لا شریک لک لبیک، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَکَ الْوَالِکُ...
خدا! دعوت تو را اجابت می‌کنم؛ هیچ شریکی برای تو نیست و همه ستایش‌ها و همه نعمت‌ها و همه ملک و قدرت از سوی تو و متعلق به تو است...
موسم حج امسال نیز فرارسید و حج‌گزاران امت اسلام احرام بندگی بستند و تبلیه گفتند تا از زندگی مادی و معمولی به زندگی الهی و سعادت‌مندانه هجرت کنند؛ زندگی توحیدی بر

خبر

رئیس مجلس شورای اسلامی با تبریک عید قربان به رؤسای مجالس کشورهای اسلامی گفت: تقویت فضای همکاری برای قوی شدن کشورهای اسلامی بدون دخالت خارجی، نقش مؤثری در حل بحران‌های منطقه‌ای دارد. به گزارش ایرنا، در متن پیام تبریک محمدباقر قالیباف به رؤسای مجالس کشورهای اسلامی به مناسبت عید سعید قربان آمده است: گرم‌ترین مراتب تبریک و تهنیت خود را به مناسبت فرارسیدن عید سعیدقربان، عبدالایثار، اخلاص و بندگی به شما تقدیم می‌کنم. جهان اسلام و وی افزود: در ایام این عید بزرگ اسلامی، جهان اسلام و ملت مسلمان ایران دوران تجاوزه جنایتکارانه ایالات متحده

روزشمار جنگ | روز هشتاد و نهم

هشتادونهمین روز نبرد، روز رمزگشایی از فرمول پایان جنگ و عقب‌نشینی‌های بی‌سروصدای واشنگتن بود. رئیس‌جمهور آمریکا که جنگ را با شرط «انتقال تمام ذخایر اورانیوم ایران به‌خاک آمریکا» آغاز کرده بود، در یک عقب‌نشینی آشکار اعلام‌کرد با انتقال مواد به‌کشور ثالث هم موافق است. در حالی که دونالد ترامپ در واشنگتن، کابینه‌جنگی و امنیتی خود را بری بررسی «توافق احتمالی با ایران» فراخوانده است، برخی رسانه‌ها با درز عمده‌انه و هدمفند بخش‌هایی از «پیش‌نویس تفاهم‌نامه»، ابتکار عمل روانی را در دست گرفتند. آنچه روی میز قرار دارد، دیگر بحث بر سر تسلیم هسته‌ای ایران نیست؛ بلکه مذاکره بر سر «خروج نیروهای نظامی آمریکا از مجاورت ایران» در ارزی بازگشایی کنترل‌شده تنگه هرمز است.

■ **پیش‌نویس تهران؛ لغو محاصره و اخراج نظامی آمریکا**
مهم‌ترین رویداد سیاسی ۲۴ ساعت گذشته، انتشار جزئیات پیش‌نویس توافق از سوی ایران بود. براساس این چارچوب پیشنه‌های، ایران می‌پذیرد طی ۳۰ روز، تردد تجاری در هرمز را به حالت عادی بازگرداند؛ اما

جمهوری اسلامی، محکم و استوار ادامه دادند. والله اکبر... همین سلاح الله‌اکبر بود که رشته‌های اتصال امت اسلامی و جوانان مجاهد جبهه مقاومت را از ایران تا لبنان و فلسطین و عراق و سوریه، با آفریقا و یمن تا افغانستان و پاکستان و همه ملت‌های آزاده جهان مستحکم کرد تا این‌جبل متین به دفاع از کیان امت اسلامی در برابر متجاوزان غاصب صهیونیستی برخیزد، طومار داعش را در هم بپچد، طوفان الاقصی به‌راه‌اندازد و نفس رژیم متزلزل صهیونیستی را به‌شماره بیندازد. الله‌اکبر؛ آری خداوند تبارک و تعالی بزرگ‌تر است از آنکه به‌وصف آید... این سلاح الله‌اکبر بود که جمهوری اسلامی ایران با اتکا به آن موفق شد رژیم صهیونیستی را در جنگ تحمیلی دوم در خرداد ۱۳۰۴ زیر ضربات سهمگین خود بیچاره کند، سبلی سختی به آمریکای متجاوز بزند و دشمن را در هفد خرد مینی‌بر افشل و ساعه خود را بر او روح مطهر شهدای و سلاح الله‌اکبر چنان قوت و نیرویی به ملت ایران بخشید که پس از واقعه جانگداز شهادت قائد عظیم الشان، فرزند خلف پیامبر اکرم صلی الله‌علیه‌وآله‌وسلم، حضرت آیت‌الله العظمی سید علی حسینی خامنه‌ای اعلی الله مقامه الشریف به دست اشقیای جهان امروز، بعثت الهی یافت و با حضور همه‌جانیه در هر عرصه‌ای که نیاز بود، چشمان دنیا را به افتخار آفرینی‌های خود خیره کرد. الله‌اکبر؛ به‌درستی که خداوند تبارک و تعالی بزرگ‌تر است از آنکه به‌وصف آید...،

همین سلاح الله‌اکبر بود که رزمندگان غیور و نیروهای مسلح جان‌فدا در ایران اسلامی، باهمراهی مجاهدان جبهه مقاومت خصوصاً لبنان عزیز به پیروزی‌های چشمگیر در برابر دوازش تروریستی و تا بن دندان مسلح آمریکایی صهیونیستی در جنگ تحمیلی سوم دست یافتند؛ با توکل به‌حضرت ربوبی و به وسیله موشک‌ها و پهپادهای خود در زمین، هوا و دریا شیطان بزرگ یعنی آمریکا و حیوان دست‌آموز رژیم صهیونیستی را رمی کردند و وعده صادق الهی به نصرت مجاهدان در راه خدا را به چشمان خود دیدند. و باز هم الله‌اکبر؛ بی‌گمان خداوند تبارک و تعالی بزرگ‌تر است از آنکه به‌وصف آید و جنود او

قالیباف در پیام تبریک عید قربان به کشورهای اسلامی تأکید کرد

لزوم همکاری برای قوی شدن بدون دخالت خارجی

ایران را به دوستی با همسایگان، برادری با آزادی خواهان و مسلمانان و استقامت و مبارزه علیه ظلم و استکبار توصیه می‌کردند.

قالیباف عنوان کرد: بر همین مبنا مردم ایران در جریان ۴۰ روز درگیری مستقیم نظامی با متجاوزان، شکست سنگینی را بر آنان تحمیل کردند که جهان، آن‌را نظاره کرد. وی بیان کرد: پیروزی راهبردی ایران اسلامی در این جنگ

دومینو عقب‌نشینی‌های ترامپ و رونمایی از پیش‌نویس خروج

برای فرار آبرومندانانه از غرب آسیا

تفاهم در مه

احتمالی آمریکا در دست ایران باقی خواهد ماند.

چرا واشنگتن عجله دارد؟

گردهمایی اضطراری ترامپ با وزرای کلیدی اش (از جمله مارکو روبیو و پیت هگست) نشان از فشار خردکننده زمان بر کاخ سفید دارد. تحلیل‌گران غربی (مانند پاول ماسگریو از دانشگاه جورج‌تاون) معتقدند طولانی شدن جنگ، صبر پایگاه رأی جمهوری خواهان را در آستانه انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره لبریز کرده است. ترامپ به دنبال توافقی است که بتواند با آن، حداقل در ظاهر ادعای پیروزی کند و قیمت سوخت را کاهش دهد. اما این شتاب‌زدگی، شگاف‌های داخلی در واشنگتن را عریان کرده است. بسیاری در حلقه جمهوری خواهان نگران‌اند که پذیرش شروط ایران، یک «باخ‌دهی بزرگ» باشد که ایران را «آسیب‌دیده اما مصمم‌تر از همیشه» از این جنگ خارج

بر هر قدرتی چیره‌اند... و با همین سلاح الله‌ اکبر است که در پی بعثت ملت ایران و جبهه مقاومت، بعثت امت اسلامی رقم خواهد خورد و برائت از مشرکان از رمی جمرات حج به صحنه‌های زندگی فردی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان در اقصی نقاط عالم تسری خواهد یافت. امت اسلامی و ملت‌های منطقه، ظرفیت‌ها و منافع مشترک زیادی دارند که نظم جدید و هندسه آینده منطقه و جهان را شکل خواهد داد.

اینجانب باصدق و خلوص، همه کشورها و دولت‌های اسلامی را به دوستی و تعاون به‌خیر و نیکی دعوت می‌کنم تا با همکاری یکدیگر در راه پیشرفت امت اسلامی و حل مسائل دنیای اسلام قدم برداریم. آنچه در این زمینه مسلم است، عقربه زمان به عقب‌زنمی‌گردد و ملت‌ها و سرزمین‌های منطقه، دیگر سپر پایگاه‌های آمریکایی نخواهند بود. آمریکا علاوه بر آنکه دیگر نقطه امنی برای شرارت و استقرار پایگاه نظامی در منطقه نخواهد داشت، روز به روز از وضع سابق خود فاصله می‌گیرد رژیم متزلزل صهیونی و عده سرطانی اسرائیل نیز به‌مرآحل پایانی عمر منحوس خود نزدیک شده و به‌فضل الهی مطابق با سخن قاطع و آینده‌نگر ۰ اسال قبل رهبر عظیم‌الشأن شهید قدس الله‌نفسه‌الزکیه، ۲۵ سال بعد از آن تاریخ‌را نخواهد دید، ان‌شاء الله. به‌همین جهت امسال مسئله پرائت از مشرکان اهمیتی مضاعف دارد و عمق و گستره پرائت از آمریکا و رژیم صهیونی فراتر از آیین پرائت در موسم و میقات حج بوده و در نقاط مختلف ایران و جهان و پس از این ایام مبارک، مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل، شعار رایج امت اسلامی و مظلومان عالم خصوصاً جوانان خواهد بود. آینده متعلق به امت اسلامی و تمدن نوین اسلامی است و هر یک از ما می‌توانیم به اندازه همت، ظرفیت و مسئولیت خود در تحقق این آینده‌نزدیک‌تر شدن به آن ایفای نقش کنیم. زائران و حج‌گزاران ایرانی در حج امسال نقش مؤثر و برجسته‌ای در روایت فتح جنگ تحمیلی سوم برای سایر برادران و خواهران مسلمان خود و امیدوار ساختن آن‌ها به آینده‌ای روشن دارند.

از همه حجاج عزیز می‌خواهم به دعا برای تعجیل در فرج منجی بشریت عجل الله تعالی فرجه اهتمام ورزیده و برای وحدت امت اسلامی، آزادی فلسطین و مسجدالاقصی، رفع گرفتاری‌های بزرگ مسلمانین و رسیدن به ظفر نهایی مقابل استکبار جهانی دعا کنند و اینجانب را نیز مشمول دعای خیر خود نمایند.

پروردگارا! بر محمد و آل محمد درود فرست و نظر لطف و رأفت خود را شامل حال حجاج و همه امت اسلام کن، توفیق حج مقبول نصیبشان بگردان، دل‌هایشان را از انوار معرفت و بصیرت روشن فرما و عزم و اراده آنان را برای حرکت در مسیر اصلاح حال امت و ظفر نهایی بر دشمنان اسلام را سبخر نما. پروردگارا! فضل و رحمت واسعه خود را بر ارواح مطهر شهدای راه خدا خصوصاً شهیدان جبهه مقاومت و در رأس آنان رهبر عظیم‌الشأن شهیداعلی الله‌مقامه الشریف نازل فرما و از حج حاجیان و عبادت‌نگران و سعی تلاشگرانی که مشمول هدایت و راهبری قائداً امت بوده‌اند، نصیب आफر به روح ملکوتی او واصل فرما و ملت ایران و امت اسلامی را در استمرار راه و هدف او یاری نما.

پروردگارا! برترین صلوات و تحیات خود را بر سرور و مولایمان حضرت مهدی منظر صلوات الله و سلامه علیه و علی آباءه الطاهرین نازل فرما و همه ما و امت اسلامی را مشمول ادعیه زاکیه و مستحاج آن حضرت قرار بده و عالم را به قدم مبارکش منور و مزین فرما آنچنان که وعده فرمودی و قلب‌های ما مالا مال از اطمینان به آن وعده محتوم است. «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا». و السلام علی جمیع اخواننا الصالحین ورحمة الله وبرکاته.

سیدمجتبی خامنه‌ای

۵ خرداد۱۴۰۵ / ۱۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۷

پیام‌ها

این پیام را به مسلمانان جهان داد که در صورتی که با اتحاد و همدلی در برابر دشمنان اسلام خصوصاً رژیم صهیونی و حامیانش بایستیم، پیروز خواهیم شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی خاطر‌نشان کرد: بر همین اساس، تأکید می‌کنم تقویت فضای همکاری برای قوی شدن کشورهای اسلامی بدون دخالت خارجی نقش مؤثری در حل بحران‌های منطقه‌ای دارد.

قالیباف افزود: اطمینان دارم در پرتو اراده، وحدت و یکپارچگی کشورهای اسلامی، شاهد رشد و اعتلای امت بزرگ اسلام و برقراری صلح و امنیت در بین امت اسلامی باشیم.

تفاهم در مه

کند. آمریکا در یک بن‌بست کلاسیک گرفتار شده است. توافق با ایران، هرزه‌ونی آمریکا را خدشه‌دار می‌کند و عدم توافق، اقتصاد غرب را متلاشی خواهد کرد.

■ **ایستگاه هشتادونهم؛ صلح در اتاق‌های تاریخ**

ما اکنون در لبه تیخ ایستاده ایم. مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران با درک دقیق از صحنه تأکید کرد پس از شکست واشنگتن در فاز نظامی، «جنگ اصلی اکنون جنگ اقتصادی است». ایران می‌انداند آمریکا سعی دارد در محاصره، همان کاری را بکند که با بمب‌افکن‌هایش نتوانست. در روزهای آینده، چشمان جهان به خروجی جلسات کاخ سفید دوخته شده است. آیا ترامپ حاضر است برای نجات خود از توهم‌بن‌زین و رکود جهانی، به خروج نیروهایش از خلیج فارس و پذیرش هرزه‌ونی ایران در هرمز ت دهد یا بار دیگر با لجاجت‌های لحظه‌ای، میز دیپلماسی را واژگون کرده و منطقه را به چرخه آتش بازخواهد گرداند؟ هرچه باشد، درز پیش‌نویس توافق نشان داد ایران، «معماری صلح» را نیز مانند «مدیریت میدان» به دست گرفته است.

خبر

ایرلندی‌ها، قربانی اصلی سم‌های مجازی

پیام‌های توهین آمیز و نفرت‌برانگیز همچنان در فضای مجازی اروپا رواج دارد و افراد را به دلیل گرایش‌های سیاسی، نژاد و هویتشان هدف قرار می‌دهد. اما کدام کشورهای اتحادیه اروپا بیشترین میزان محتوای نفرت‌برانگیز را تجربه می‌کنند؟ بر اساس تازه‌ترین داده‌های یورواستات، در سال ۲۰۲۵ نزدیک به نیمی از کاربران اینترنت در ۲۰ کشور اتحادیه اروپا گفته‌اند با پیام‌هایی در فضای مجازی مواجه شده‌اند که گروه‌ها یا افراد خاص را هدف توهین و تحقیر قرار داده است.

بیشترین میزان مواجهه با این نوع محتوا در ایرلند، مجارستان، فنلاند و اسلواکی ثبت شده و کمترین میزان نیز مربوط به لتونی، یونان، آلمان و ایتالیای بوده است. این پیام‌ها طیف گسترده‌ای از گروه‌ها و افراد را هدف قرار داده‌اند. بیشتر کاربران گفته‌اند با پیام‌هایی روبرو شده‌اند که افراد را به دلیل دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی، نژاد و قومیت، گرایش جنسی یا باورهای مذهبی مورد حمله و توهین قرار می‌دهد. در برخی موارد نیز افراد به خاطر جنسیت، معلولیت، سن یا دیگر ویژگی‌های فردی با پیام‌های توهین آمیز مواجه شده‌اند. همچنین مطالعه‌ای که در نشریه علمی بین‌المللی «نیچر» منتشر شده نشان می‌دهد مردان جوان بیش از دیگر گروه‌ها در بحث‌های سیاسی آنلاین رفتار تهاجمی دارند. پژوهشگران این مطالعه می‌گویند پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی ممکن است با تنش‌های گسترده‌تر اجتماعی، اقتصادی و سیاسی که خارج از این پلتفرم‌ها شکل می‌گیرند، در هم تنیده باشند.

کدام شبکه‌های اجتماعی سمی‌تر هستند؟

براساس داده‌های «صدخانه اروپایی نفرت آنلاین» در سه‌ماهه پایانی سال ۲۰۲۵ اروپای غربی به‌طور مداوم بالاترین سطح از محتوای سمی و نفرت‌برانگیز را در میان مناطق اروپا ثبت کرده است. اروپای جنوبی نیز روندی مشابه اما با شدت کمتر داشته و در اواخر دسامبر افزایش محسوس‌ی را تجربه کرده که همسویا روند مشاهده‌شده در اروپای غربی بوده است. در مقابل، اروپای شرقی در مجموع پایین‌ترین سطح از محتوای سمی آنلاین را ثبت کرده است. بخش زیادی از مطالب با دیدگاه‌های نژادپرستانه همراه بوده و اغلب با موضوعات مذهبی و سیاسی گره خورده است؛ موضوعی که به گفته این گزارش، ماهیت ایدئولوژیک و مبتنی بر نظر‌های توطئه این نوع گفت‌وگو را نشان می‌دهد. در میان شبکه‌های اجتماعی پرمخاطب، شبکه ایکس سمی‌ترین فضا شناخته شده و پس از آن یوتیوب، فیس‌بوک، اینستاگرام و تیک‌تاک قرار دارند؛ هرچند سطح کلی این نوع محتوا ثابت مانده یا حتی در برخی موارد کاهش یافته است. برای مثال، ایکس در سال ۲۰۲۴ امتیاز ۰.۲۴ را در شاخص «صدخانه اروپایی نفرت آنلاین» ثبت کرد؛ رقمی که تفاوت چندانی با آمار سال ۲۰۲۵ ندارد.

جاسوس‌های روسی روی مخ اروپایی‌ها

رئیس سازمان اطلاعات و ارتباطات دولت بریتانیا موسوم به «جی‌سی‌ای‌کیو» هشدار داده اروپا و بریتانیا وارد «لحظه‌ای سرنوشت‌ساز» شده‌اند؛ جایی که تهدیدهای امنیتی، خرابکاری و حملات سایبری از سوی دولت‌های رقیب به‌ویژه روسیه، وارد مرحله‌ای بی‌سابقه شده است. به گزارش رویترز، بانتر، رئیس این نهاد اطلاعاتی در سخنرانی خود در بلجی پارک اعلام کرده مسکو به‌طور فزاینده زیرساخت‌های حیاتی، نظام‌های دموکراتیک و اعتماد عمومی در کشورهای اروپایی را هدف قرار می‌دهد و لندن در حال مقابله با موجی از عملیات‌های موسوم به «جنگ ترکیبی» است.

به گفته مقام‌های بریتانیایی، این تهدیدها تنها به حملات سایبری محدود نیست و شامل خرابکاری، نفوذ اطلاعاتی، حملات به شبکه‌های حمل‌ونقل و حتی تلاش برای مختل کردن زنجیره‌های تأمین فناوری می‌شود. رئیس جی‌سی‌ای‌کیو همچنین هشدار داد رقابت فناوریانه با چین و پیشرفت سریع هوش مصنوعی، شکاف امنیتی جدیدی برای غرب ایجاد کرده است. این هشدارها در شرایطی مطرح می‌شود که در هفته‌های اخیر چندین کشور اروپایی دیگر نیز از افزایش عملیات‌های جاسوسی و خرابکاری خبر داده‌اند. در آلمان، سازمان اطلاعات داخلی این کشور اعلام کرد تهدیدهای مرتبط با جاسوسی و خرابکاری علیه صنایع دفاعی و زیرساخت‌های حیاتی به‌طور چشمگیری افزایش یافته است. مقام‌های آلمانی گفته‌اند در سال ۲۰۲۵ صدها مورد عملیات مشکوک از جمله پرواز پهپادها بر فراز تأسیسات نظامی و صنعتی ثبت شده است. در لهستان نیز دستگاه‌امنیت داخلی این کشور هشدار داده روسیه و بلاروس در حال تشدید عملیات‌های «جنگ ترکیبی» هستند. بنا بر گزارش‌ها، تنها در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ حدود ۶۹ پرونده جاسوسی در لهستان باز شده؛ رقمی که معادل مجموع پرونده‌های مشابه در سه دهه گذشته عنوان شده است. همزمان چند کشور اروپایی از جمله آلمان، هلند و نروژ در روزهای گذشته سفرای روسیه را احضار کرده‌اند و اتحادیه اروپا نیز مسکو را به تلاش برای «بی‌ثبات‌سازی اروپا» متهم کرده است. در ماه‌های اخیر همچنین گزارش‌های متعددی درباره خرابکاری در کابل‌های زیردریایی دریای بالتیک، فعالیت «ناوگان سایه» روسیه، عملیات‌های آتش‌افروزی و حملات سایبری در اروپا منتشر شده است. برخی نهاد‌های پژوهشی غربی می‌گویند تعداد عملیات‌های منتسب به روسیه در اروپا از سال ۲۰۲۳ به بعد چند برابر شده و اکنون به یکی از اصلی‌ترین نگرانی‌های امنیتی اروپا تبدیل شده است.

ترامپ در تکاپوی مهندسی انتخابات درون حزبی است اما دموکرات‌ها بر نقطه‌ضعف‌های او متمرکز شده‌اند

جنب‌وجوش فیل‌ها، تمرکز الاغ‌ها

باوجود دستاوردهای جمهوری خواهان در انتخابات مقدماتی و حوزه‌بندی دوباره، بسیاری از نظرسنجی‌ها و تحلیلگران هنوز شانس مناسبی برای دموکرات‌ها در انتخابات نوامبر پیش‌بینی می‌کنند

عرصه سیاسی آمریکا به نام «حوزه‌بندی دوباره» این روزها به یک فاکتور مهم تبدیل شده است. حوزه‌بندی دوباره امسال در چندین ایالت اجرا می‌شود. این فرایند معمولاً هر ۱۰ سال یک بار پس از سرشماری جمعیت انجام می‌شود، اما در این دوره شاهد حوزه‌بندی دوباره میان دهه در حدود هشت ایالت هستیم که پدیده‌ای نسبتاً نادر به شمار می‌رود. ایالت‌هایی مانند تگزاس، فلوریدا، کارولینای شمالی، اوهایو و تنسی نقشه‌های جدیدی تصویب کرده‌اند که پیش‌بینی می‌شود پنج تا ۱۲ کرسی خالص به نفع جمهوری خواهان جابه‌جا کند. در تگزاس، جمهوری خواهان با استفاده از قدرت کامل ایالتی توانستند حوزه‌ها را به شکلی طراحی کنند که حوزه‌های رقابتی را به نفع خود تغییر دهند. این اتفاق که در ابتدا با انتقاد تند رقیب‌ی ترامپ روبرو شد خیلی زود توسط آن‌ها تکرار شد و دموکرات‌ها نیز در کالیفرنیا و چند ایالت دیگر واکنش نشان دادند و نقشه‌های خود را به‌روزرسانی کردند. رأی‌دیوان عالی آمریکا در آوریل ۲۰۲۶ نیز با محدود کردن بخش‌هایی از قانون حقوق رأی، راه را برای این تغییرات تسهیل کرد. این حوزه‌بندی‌های دوباره می‌توانند بدون تغییر واقعی در آرای مردم، چندین کرسی را جابه‌جا کنند و تأثیر عمیقی بر نتیجه نهایی بگذارند.

انتقاده‌ها به حوزه‌بندی دوباره

باوجود این، این تغییرات با انتقادهای گسترده‌ای همراه شده است. بسیاری از تحلیلگران، حقوق‌دانان و فعالان سیاسی معتقدند حوزه‌بندی دوباره حزبی، دموکراسی را تضعیف کرده و اصل نمایندگی عادلانه را زیر سؤال می‌برد. منتقدان می‌گویند با تکنیک‌هایی مانند متمرکز

از ماه مارس (اواخر اسفند) تاکنون، انتخابات مقدماتی (درون حزبی) در ایالت‌های مختلف در جریان بوده و تا سپتامبر (مهر ماه) ادامه خواهد یافت. در حزب جمهوری خواه، دونالد ترامپ نقش تعیین‌کننده‌ای ایفا می‌کند. او تاکنون صدها حمایت رسمی از نامزدهای مختلف اعلام کرده و در بسیاری از رقابت‌ها موفق بوده است. یکی از برجسته‌ترین پیروزی‌ها، موفقیت روز گذشته کل پاستون، دادستان کل تگزاس در دور دوم انتخابات مقدماتی سنا بود. پاستون با حمایت صریح ترامپ توانست جان کورنین، سناتور کهنه‌کار و با نفوذ تگزاس را شکست دهد. این رویداد به عنوان یک پیروزی بزرگ برای جناح تندرو ترامپ تلقی می‌شود و نشان داد منتقدان سابق رئیس‌جمهور در حزب جمهوری خواه دیگر جای ایمنی ندارند. این نخستین بار در تاریخ مدرن تگزاس بود که یک سناتور جمهوری خواه رابایافته به مجلس در انتخابات مقدماتی شکست می‌خورد. پیش از این در کنتاکی نیز اد گالرین، دیگر نامزد مورد حمایت ترامپ توانست توماس مسی، یکی از منتقدان سرسخت ترامپ در مجلس نمایندگان را کنار بزند. موارد مشابهی نیز در آلاباما گزارش شده که نامزدهای مورد حمایت ترامپ به مراحل بعدی راه یافتند و در جورجیا و پنسیلوانیا نیز چالشگران مورد حمایت او عملکرد قابل توجهی علیه نمایندگان منتقد او داشته‌اند.

از آن طرف اما در سمت دموکرات‌ها، انتخابات مقدماتی آرام‌تر و متمرکزتر پیش می‌رود. نامزدهای این حزب عمدتاً بر مشکلات اقتصادی، تورم، حقوق زنان و انتقاد از سیاست‌های مهاجرتی و تجاری دولت ترامپ تمرکز دارند. دموکرات‌ها امیدوارند با بهره‌برداری از ناراضیاتی‌های اقتصادی و اجتماعی، رأی‌دهندگان مستقل و جوان را به سمت خود جذب کنند.

«حوزه‌بندی دوباره» یک عامل قدیمی اما مهم در انتخابات ۲۰۲۶

در میان این دعوای‌های سیاسی، یک عامل قدیمی در

نیک‌بندار | کمتر از پنج ماه تا برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره آمریکا باقی مانده است و برعکس چندین دوره پیشین، انتخابات این دوره به‌ویژه در میان جمهوری خواهان هرروز داغ‌تر از روز قبل می‌شود. علت اصلی این گرم شدن تنور انتخابات آمریکا را هم باید مشخصاً در عملکرد جمهوری خواهان دانست؛ جایی که ترامپ و دوستانش عملاً در حال مدیریت دو انتخابات هستند؛ انتخابات درون حزبی برای از دور خارج کردن مخالفان ترامپ و انتخابات پارلمانی به‌منظور انتخاب نمایندگان که بتوانند با دموکرات‌های آماده و طلبکار رقابت کنند. انتخابات این دوره در روز سوم نوامبر ۲۰۲۶ (۱۲ آبان ۱۴۰۵) برگزار خواهد شد و در حال حاضر ایالات متحده در اوج مرحله انتخابات مقدماتی درون حزبی قرار دارد. این رویداد سیاسی یکی از مهم‌ترین آزمون‌ها برای دولت دونالد ترامپ به شمار می‌رود، زیرا نتیجه آن مستقیماً بر میزان آزادی عمل او در دو سال پایانی ریاست‌جمهوری‌اش تأثیر خواهد گذاشت.

انتخابات میان‌دوره‌ای هر دو سال یک بار (دوسال پس از انتخابات ریاست‌جمهوری) برگزار می‌شود. هدف اصلی این انتخابات تعیین ترکیب کامل مجلس نمایندگان با ۴۳۵ کرسی و حدود یک سوم کرسی‌های مجلس سنا معادل ۳۵ صندلی است. کنگره به عنوان قلب قانون‌گذاری آمریکا، مسئولیت تصویب تمام قوانین فدرال، تخصیص بودجه سالانه دولت، تأیید انتصابات کلیدی رئیس‌جمهور و حتی نظارت بر عملکرد اجرایی را بر عهده دارد. به همین دلیل، هر تغییری در ترکیب کنگره می‌تواند سیاست‌های دولت را به‌طور اساسی تحت تأثیر قرار دهد. از نظر تاریخی، حزب رئیس‌جمهور در این انتخابات تقریباً همیشه با شکست مواجه شده و تعدادی صندلی از دست داده است. این پدیده به «مجازات میان‌دوره‌ای» معروف است و ریشه آن در ناراضیاتی طبیعی بخشی از رأی‌دهندگان از عملکرد دولت پس از دو سال فعالیت است.

تفاوت با انتخابات ریاست‌جمهوری

سیستم انتخاباتی آمریکا با بسیاری از کشورهای پارلمانی متفاوت است. در این کشور هر چهار سال یک بار، انتخابات بزرگ ریاست‌جمهوری برگزار می‌شود که در آن، مردم همزمان رئیس‌جمهور، همه کرسی‌های مجلس نمایندگان و بخشی از کرسی‌های مجلس سنا را انتخاب می‌کنند. اما در انتخابات میان‌دوره‌ای مانند سال جاری، رئیس‌جمهور انتخاب نمی‌شود و رقابت صرفاً بر کنترل کنگره متمرکز است. این انتخابات درواقع یک همه‌پرسی غیررسمی از عملکرد دولت فعلی به حساب می‌آید. اگر دموکرات‌ها بتوانند کنترل یکی یا هر دو مجلس را بدست آورند، می‌توانند بسیاری از برنامه‌های ترامپ را متوقف کنند، تحقیقات جدید راه‌بندازند و بودجه مورد نظر او را محدود کنند. برعکس، حفظ اکثریت توسط جمهوری خواهان به ترامپ قدرت قابل توجهی برای پیشبرد دستورکار خود در زمینه مهاجرت، اقتصاد و سیاست خارجی خواهد داد.

وضعیت فعلی رقابت‌ها و ترکیب کنگره

در حال حاضر جمهوری خواهان با اختلاف بسیار اندک، کنترل مجلس سنا را در دست دارند و ۵۳ کرسی از ۱۰۰ کرسی مجلس سنا هم متعلق به آن‌هاست. دموکرات‌ها برای بازپس‌گیری مجلس نمایندگان تنها به کسب چهار یا پنج کرسی خالص نیاز دارند که با توجه به تاریخ انتخابات میان‌دوره‌ای کاملاً ممکن به نظر می‌رسد. اما مجلس نمایندگان، دموکرات‌ها با چالش بزرگ‌تری روبرو هستند، زیرا تعداد بیشتری از صندلی‌های قابل رقابت متعلق به جمهوری خواهان است.

مقتدی صدر شاخه نظامی جریان خود را به دولت عراق واگذار کرد

معمای انحلال «سرایا السلام»

فشارهای فزاینده آمریکا بر بغداد تحلیل کرد. همزمان با تلاش عراق برای حفظ موازنه میان تهران و واشنگتن، گزارش‌های رسانه‌های آمریکایی نیز از اعمال فشارهای اقتصادی و سیاسی آمریکا به بغداد حکایت دارد. یکی از همین نمونه‌ها توییت‌های صریح ترامپ در مخالفت با بازگشت (نوری المالکی) به قدرت بود. ترامپ تهدید کرده بود در صورت نخست‌وزیری او، دسترس عراق به درآمدهای نفتی محدود خواهد شد.

حملات با کیفیت گروه‌های مقاومت مردمی عراق به پایگاه‌های نظامی آمریکا در این کشور در طول جنگ تحمیلی سوم علیه ایران نیز موضوعی بود که سبب شد آمریکا، شرط دسترسی عراق به درآمدهای نفتی‌اش را که تحت نظارت بانک فدرال رزرو نیویورک نگهداری می‌شود، معرفی عاملان حمله تعیین کند. باوجود اعلام رسمی این انحلال و ادغام در بیانیه‌های رسمی صدر و دولت، تحلیلگران درباره میزان اجرای واقعی این تصمیم تردید دارند. تجربه‌های پیشین نشان داده برخی اعلام‌های مشابه، بیش از آنکه به خلع سلاح واقعی بینجامد، نوعی جداسازی اسمی بوده است. به هر ترتیب، آنچه اهمیت دارد حفظ معادله‌ای است که در آن بتوان هم اقتدار دولت را حفظ کرد و هم ظرفیت جریان‌های مردمی مقاومت را که در شکست تروریسم و حفظ امنیت نقشی برجسته ایفا کرده‌اند، از گزند پروژه‌های مهار آمریکایی مصون نگه داشت. واکنش‌های آینده گروه‌های مقاومت عراق همچون الحشد الشعبی، سنج‌های برای این موضوع خواهد بود.

محمد عوده، از فرماندهان قسام به همراه خانواده‌اش در روز عرفه به شهادت رسید

قد کشیدن مقاومت باوجود «سزدن» صهیونیست‌ها

فاطمی نژاد | غزه در روز عرفه، بار دیگر یکی از چهره‌های برجسته مقاومت را بر دوش کشید؛ فرمانده‌ای که نامش کمتر در رسانه‌ها شنیده می‌شد، اما ردپایش در مهم‌ترین تحولات نظامی گردان‌های عزالدین قسام دیده می‌شد. «محمد عوده» مشهور به «ابو عمرو» از فرماندهان ارشد گردان‌های قسام، شامگاه سه‌شنبه در حمله‌هویی رژیم صهیونیستی به ساختمان مسکونی در شهر غزه، به‌همراه همسر و دو فرزندش به شهادت رسید؛ رخدادی که تنها ۱۱ روز پس از اعلام شهادت «عزالدین الحداد» فرمانده پیشین قسام دادوبار دیگر راهبر تروریست‌ها هدمند تل‌آویو را به کانون توجه بازگرداند. نام محمد عوده در ماه‌های گذشته، پس از سلسله ترورهای فرماندهان ارشد مقاومت در غزه، بیش از گذشته مطرح شد؛ فرمانده‌ای که بنا بر گزارش‌های فلسطینی، پس از شهادت فرماندهان پیشین، در بازسازی ساختار رهبری قسام نقش محوری ایفا کرده بود. اما اهمیت محمد عوده تنها به جایگاه سازمانی‌اش محدود نمی‌شد. منابع نزدیک به مقاومت، او را یکی از برجسته‌ترین «مغزهای اطلاعاتی» قسام توصیف می‌کنند؛ فردی که سال‌ها مدیریت دستگاه اطلاعات نظامی این جنبش را برعهده داشت و در جمع‌آوری داده‌های میدانی، تحلیل تحرکات ارتش اشغالگر و هماهنگی میان واحدهای عملیاتی نقش کلیدی ایفا می‌کرد. برخی گزارش‌ها حاکی از آن است که بخشی از طراحی‌های امنیتی و میدانی عملیات «طوفان الاقصی» نیز با اشراف او انجام شده بود. تل‌آویو بارها برای ترور او تلاش کرده بود. یکی از این سوءقصد‌ها حتی به تخریب خانه

همگام با جام جهانی

معجزه ۱۰۰ میلیاردی جام جهانی برای پدیده پرسپولیس

یک نمایش چهار ماهه در پرسپولیس و تیم ملی، یک جهش تاریخی را برای این پدیده پرسپولیس رقم زد. امیرحسین محمودی که پس از نخستین گل با پرسپولیس در ترانسفر مارکت از صفر به برچسب ۱۵۰ هزار یورویی رسیده بود، روز گذشته عدد ۵۰۰ هزار یورو را از این سامانه گرفت تا اتفاقی استثنایی برای این بازیکن رقم بخورد. او که قراردادش با پرسپولیس ۱/۵ میلیارد تومان است و در این فصل نیز پیش از درخشش ناگهانی، به نظر مورد بی‌مهری مدیران باشگاه نیز قرار داشت، حالا تبدیل به یکی از پدیده‌ها و استعداد‌های بزرگ لیگ برتر شده است. جایی که اگر قرار باشد براساس ترانسفر مارکت مورد ارزیابی قرار بگیرد ۱۰۰ میلیارد تومان می‌ارزد. این وینگر - مهاجم نوزده ساله اگر در فهرست نهایی قرار بگیرد علاوه بر اثری که روی متوسط سنی تیم ملی می‌گذارد، احتمالاً ارزش خود را از این هم بالاتر خواهد برد و شاید با جلب یک مشتری بین‌المللی، انتقالی بزرگ را در اوج جوانی تجربه کند. چیزی که پیش از این برای مهدی مهدوی کیا هم اتفاق افتاده بود.

ایران - گامییا فردا

براساس برنامه‌ریزی کادر فنی، ملی‌پوشان فوتبال ایران روز جمعه ۸ خرداد در آنتالیا به مصاف تیم ملی گامییا می‌روند. این دیدار که یکی از گام‌های مهم در مسیر آماده‌سازی تیم ملی پیش از سفر به مکزیک محسوب می‌شود، طبق برنامه از ساعت ۱۸:۳۰ به وقت محلی (۹ به وقت تهران) در «ورزشگاه مردان» آنتالیا برگزار خواهد شد. در سوی دیگر میدان، شاگردان «جانی مک‌کینستر» در تیم ملی گامییا نیز از شامگاه گذشته با ورود به شهر آنتالیا، تمرینات خود را برای رویارویی با ایران آغاز کرده‌اند تا با آمادگی کامل پا به این میدان تدارکاتی بگذارند.

موردیج پس از جام جهانی خداحافظی می‌کند!

موردیج پس از جام جهانی به طور جدی در حال بررسی بازنشستگی است، چراکه ناامی میلان در کسب سهمیه لیگ قهرمانان اروپا و اخراج ماسیمیلیانو آلگری دست به دست هم داده‌اند تا دو شرط کلیدی که این بازیکن کروات برای ادامه دوران بازی خود تعیین کرده بود، از بین برود. گازتا دلو اسپورت خبر داده است که موردیج در ماه سپتامبر چهل و یک ساله خواهد شد و همیشه به وضوح اعلام کرده است تنها در صورتی به بازی ادامه می‌دهد که محیط باشگاه انگیزه‌های رقابتی واقعی را ارائه دهد.

نیمار شایعه مصدومیت را رد کرد

نیمار حضوری پرنرگ در ویلا بلیمرو داشت تا پیروزی حیاتی صفر - ۳ سانتوس مقابل دپورتیوو کونکا در جام سودآمریکانا را تماشا کند. در حالی که حضور او در سکوها موجب خوشحالی هواداران محلی شد، گفت‌وگوها به سرعت به سمت وضعیت بدنی او پس از ورم اخیر عضله ساق پا که در بازی مقابل کوریتیبیا دچارش شده بود، سوق پیدا کرد. وقتی خبرنگاران از این بازیکن سی و چهار ساله پرسیدند پیش از پیوستن به تیم ملی برزیل، وضعیت ساق پايش چگونه است، او طبق معمول رک و بی‌پرده پاسخ داد. به گفته ESPN برزیل، نیمار در پاسخ گفت: «همین جاست، کاملاً سالم است» و با این جمله هرگونه فرضیه مبنی بر اینکه او در حال حاضر با یک محدودیت فیزیکی جدی دست و پنجه نرم می‌کند را رد کرد.

وقتی از او پرسیده شد آیا این ساق پا می‌تواند برای جام جهانی یک «مشکل» باشد، این مهاجم با تندی پاسخ داد: «مشکل چیست؟».

در حالی که نیمار علناً نسبت به آمادگی جسمانی خود خوشبین است، گزارش‌ها حاکی از آن است که کادر پزشکی تیم ملی برزیل رویکرد حساب‌شده‌تری را در پیش گرفته است. انتظار می‌رود کارلو آنچلوتی و تیمش، به محض ورود این مهاجم تأثیرگذار به پایگاه تمرینی، یک برنامه تمرینی تخصصی را برای او اجرا کنند.

مسی: خودم را کاملاً آماده جام جهانی کرده‌ام

لیونل مسی امید اصلی آرژانتینی‌ها برای درخشش در جام جهانی است. مسی در دیدار اخیر اینتر میامی مصدوم شد و همین هواداران آرژانتین را بسیار نگران کرد. این ستاره آرژانتینی با پیامی که منتشر کرد خیال هواداران را راحت کرد، او در این پست نوشت: من در تمام سال، خود را برای رسیدن به جام جهانی آماده کرده‌ام. بدون شک می‌خواهم بالاترین سطح خود را در جام جهانی به نمایش بگذارم. نهایت تلاش خودم را در این جام جهانی به کار خواهیم گرفت.

حشمت مهاجرانی، پیشکسوت نامدار فوتبال ایران در گفت‌وگو با قدس:

«تاکتیک رفاقت» سلاح پنهان ما در جام جهانی است

سلاح پنهان ما در جام جهانی است و این تاکتیک به بهترین شکل میان بازیکنان و کادرفنی حکمفرماست.

او همچنان کاپیتان تیم من است و محبتش بی‌پایان. خدا را شکر مشکل جسمی‌اش برطرف شد و برگشت پیش خانواده‌اش. علی پروین در فوتبال ایران حکم نابغه را داشته و دارد. این بچه‌ها همه به من لطف دارند.

از تیم ملی بی‌رسیم، شما چقدر به تیمی که قرار است در یکنه دنیا جهانگشایی کند امیدوارید؟

خوشبختانه جو بسیار دوستانه و برادرانه‌ای در تیم ملی حاکم است و با وجود مشکلات همه عزمشان را جزم کرده‌اند تا برای مردم شادی بیاورند. من بارها تأکید کردم «تاکتیک رفاقت»

با آقای پروین که صحبت می‌کردیم، چندبار از شما به‌عنوان پرچمدار فوتبال ملی یاد کردند.

خدا شکر مشکل جسمی‌اش برطرف شد و برگشت پیش خانواده‌اش. علی پروین در فوتبال ایران حکم نابغه را داشته و دارد. این بچه‌ها همه به من لطف دارند.

از تیم ملی بی‌رسیم، شما چقدر به تیمی که قرار است در یکنه دنیا جهانگشایی کند امیدوارید؟

خوشبختانه جو بسیار دوستانه و برادرانه‌ای در تیم ملی حاکم است و با وجود مشکلات همه عزمشان را جزم کرده‌اند تا برای مردم شادی بیاورند. من بارها تأکید کردم «تاکتیک رفاقت»

امید مافی | انگار پاسخگوی پرسش‌های پاکبازی به این پهنه پرنیانی بود که با شنیدن نام ایران، عشقی عزیز پشت مردمکانش نضج گرفت. عالی جناب در ۸۶ سالگی همچنان دوست داشتن را شایسته یک بیرق می‌دانست و این گونه فکر می‌کرد که گاهی تعادل دنیا به آرزوهای بلند ۱۱ سرباز بند است. بی‌مداهنه جهان از عطر دست‌های حشمت‌خان پر شد وقتی در پیرانه سری خیال پیاله زدن با آسمان زادگاهش به سرش زد و روشن‌ترین واژه‌ها را تحویل‌مان داد. وقتی این مصاحبه را می‌خوانید روی مهربانی و بخشش مردی که گنجشک‌ها در دور دست از گوشه لبش آب می‌خوردند حساب باز کنید.

لیاقت مربیان ایرانی را به گوش‌ها رسانده. او راز و رمز فوتبال را از بر است و می‌داند در روزهای سخت باید چکار کند. این هم از بدشانسی‌های قلعه‌نویی است که تیمش با کمترین بازی تدارکاتی به جام جهانی قدم می‌گذارد. خوب قرار نبود اوضاع این‌طور پیش برود دیگر.

ولی شما در جایی گفته بودید تیم ملی در گروه آسانی قرار گرفته و شانس امضا کردن برگه صعود را دارد. درست است؟

هنوز هم روی حرقم هستم. این درست است که به نسبت دوره‌های گذشته قرعه آسان‌تری داریم، اما نباید در جام جهانی با دماغ بالا بازی کرد. آنجا مدعیان با تمام توان خود ظاهر می‌شوند و هیچ تیمی زنگ تفریح نیست.

حتی نیوزیلند حشمت‌خان؟

بله حتی نیوزیلند. آن‌ها بر پایه قدرت بدنی و شبیه انگلیسی‌ها بازی می‌کنند و قاعدتاً عبور از کنار تیمی که نمایش فیزیکی ارائه می‌دهد سهل نیست. البته ما مهره‌های خوش‌تکنیکی داریم که قادرند از تله نیوزیلندی‌ها فرار کنند. به جد معتقدم با آنکه تدارکات خوبی نداشتیم، اما می‌توانیم نیوزیلند را از سر راه برداریم و صعودمان را از گروه قطعی کنیم. من همین جا باید به مورد مهمی اشاره کنم.

می‌شنویم.

یادتان باشد در میدان جام جهانی اعتماد به نفس و خودباوری حرف اول را می‌زند و آن‌ها که هراس به دل هایشان راه بدهند بازنده‌اند. بچه‌های ما حتماً به توانایی‌هایشان واقف هستند و هنر پیاده کردن فرامین کادرفنی را در زمین دارند. ما بازیکنان میدان‌دیده‌ای داریم که با اتکا به تجارب خود لحظه‌های حساس را به نفع ایران رقم می‌زنند.

این وسط نقش جوان‌ها چیست؟

من همیشه طرف‌دار آینده‌سازان بودم اما فراموش نکنید یک بازیکن جوان برای موفقیت در چنین تورنمنت بزرگی به بازی‌های تدارکاتی قوی نیاز دارد. اتفاقی که رخ نداد تا تیم ملی به همه اهداف خود در مسیر آماده‌سازی‌اش نرسد.

با همه این حرف‌ها پیش بینی می‌کنید چه اتفاقاتی در لس‌آنجلس و سیاتل انتظار ما را بکشد؟

ما راه سختی پیش رو داریم و مسیر هموار نیست، اما با اخوت و دمدیدن روح حماسه بر کالبد تیم، می‌توانیم برگ‌های زرینی بر دفتر افتخارات تیم ملی بیفزاییم.

گزارش روز

برنامه بازی‌های تیم ملی در هفته نخست لیگ ملت‌های ۲۰۲۶

پیاتزا: والیبال ایران نسل طلایی نداشته است

سرمربی تیم ملی در بخش جنجالی صحبت‌هایش به موضوع «نسل طلایی» والیبال ایران واکنش نشان داد و گفت: نسل طلایی تیمی است که در رقابت‌های مهم مانند لیگ ملت‌ها، مسابقات جهانی و المپیک مدال طلا بگیرد و ایران چنین افتخاری نداشته است. او در عین حال تأکید کرد تیم‌های سال‌های گذشته والیبال ایران، نسل بسیار خوبی بودند اما نمی‌توان آن‌ها را نسل طلایی دانست. پیاتزا همچنین از برگزاری دو بازی دوستانه مقابل برزیل پیش از آغاز لیگ ملت‌ها خبر داد و ابراز امیدواری کرد تیم ملی در زمان کوتاه باقیمانده به آمادگی مطلوب برسد.

دریافت‌کننده قدرتی: مرتضی شریفی، پوریا حسین‌زاده، امیرحسین اسفندیار، علی حق‌پرست، مبین نصری، احسان دانش دوست، متین حسینی، علیرضا عبدالحمیدی و اسماعیل مسافر مدافع میانی: محمدولی زاده، یوسف کاظمی، سیدعیسی ناصری، نیماباطنی، آرمن قلیچ‌نیزای، شایان مهرابی و متین احمدی لیبروها: محمدرضا حضرت‌پور، آرمان صالحی، کمیل خجسته و حسین حاجی‌کلانته شایان ذکر است مرحله مقدماتی لیگ ملت‌های والیبال ۲۰۲۶ در گروه مردان از ۲۰ خرداد تا ۲۸ تیر برگزار می‌شود که تیم ملی ایران هفته نخست در برزیل، هفته دوم در فرانسه و هفته سوم در صربستان به مصاف حریفان خود خواهد رفت.

آب‌پاکی پیاتزا روی دست نسل طلایی

روبرتو پیاتزا، سرمربی ایتالیایی تیم ملی والیبال ایران، در حاشیه تمرینات تیم ملی درباره شرایط آماده‌سازی ملی‌پوشان و نفرات خط خورده صحبت کرد. او درباره کنار گذاشته شدن امین اسماعیل‌نژاد از فهرست تیم ملی گفت: این بازیکن به دلیل مصدومیت هنوز به آمادگی کامل نرسیده، اما دوباره به تیم ملی بازخواهد گشت. پیاتزا همچنین درباره احسان دانش دوست توضیح داد که تصمیم گرفته به برخی بازیکنان جوان تر فرصت بیشتری بدهد و به همین دلیل تغییراتی در فهرست ایجاد شده است.

زیر ذره بین

پرسپولیس شانسی برای آسیایی شدن ندارد

سرخ‌ها آب در هاون فیفا می‌کوبند

پرسپولیس فصل خوبی را نگذرانده و مشخصاً در قامت یک مدعی و در قواره تیمی که سهمیه آسیایی می‌خواهد نتوانسته عمل کند.

آمار علیه سرخ‌ها

جدول لیگ بیست‌وپنجم در حالی شرایط ناپسامانی دارد که مرور عملکرد تیم‌ها در طول ۲۳ هفته برگزاری مسابقات (به صورت نیمه‌تمام) نشان می‌دهد ۹ هفته استقلال صدرنشین بوده، چهار هفته تراکتور و سه هفته خبیر؛ ضمن آنکه سپاهان و فجرسیپاسی هم هر کدام دو هفته صدرنشین بوده‌اند و نکته جالب‌توجه اینکه از ابتدای لیگ بیست‌وپنجم، پرسپولیس در کنار گل‌گهر و استقلال خوزستان تنها یک بار تجربه صدرنشینی داشته‌اند! مسئله مهم دیگر آنکه پرسپولیس در نیمه دوم فصل با کسب ۶ امتیاز در هفت بازی، بدترین میانگین امتیازی را در میان ۱۶ تیم لیگ برتری ثبت کرد!

خانه‌تکانی اساسی واجب است

سرخ‌پوشان در برهه فعلی به نظر می‌رسد باید تمرکز خود را برای فصل جدید بگذارند و برخلاف فصل گذشته که شتاب‌زده وارد بازار

نقل و انتقالات تابستانه شدند و لیستشان پُر‌نقص و البته نامتوازن بسته شد، باید بتوانند در بازار نقل و انتقالات ورق را به سود خود برگردانند تا بلکه پس از دو فصل دوری از مسابقات آسیایی، بتوانند در فصل آینده سهمیه آسیایی کسب کنند. شاید دورخیز برای یک خانه‌تکانی اساسی در مسیر اصلاح مشکلات بنیادین، کارآمدتر از طرح دعوی حقوقی جدید علیه فدراسیون در «ای‌اف‌سی» و «فیفا» باشد که مشخصاً دورنمای مثبتی را نمی‌توان برای او ترسیم کرد و بعید است شکایت سرخ‌پوشان راه به جایی برسد.

www.qudsonline.ir

مروری بر تاریخ کتاب و کتاب‌خوانی و نقش آن در توسعه تمدنی قرن‌های سوم و چهارم هجری

عصر طلایی کلمه در ایران اسلامی

جواد نوائیان‌وردسری نمایشگاه‌بین‌المللی کتاب تهران، یک جشنواره ملی خاص برای ترویج و توسعه میراث مکتوب است؛ جشنواره‌ای که البته امسال، در سایه حوادث و اتفاقات ناشی از جنگ تحمیلی، در لگوی مجازی اجراشد و این‌گونه، با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، عرصه دادوستد کتاب و رواج کتاب‌خوانی، خالی نماند؛ هرچند به‌افزار بسیاری از اهل فضل، هیچ چیز جای حضوری بودن نمایشگاه‌انمی‌گیرد، زیرا چنین عرصه‌هایی تنها مجال خرید کتاب‌های ناب و نایاب را فراهم نمی‌کند، بلکه به صحنه‌ای جذاب‌باز دادوستدهای علمی، نشست‌های تخصصی و دیدار با اصحاب خرد تبدیل می‌شود که فرصتی مغتنم و فوق‌العاده برای دوستداران علم است؛ اما به قول مولانا «آب جیحون را اگر نتوان کشید / هم به قدر تشنگی باید چشید». به همین دلیل، این جشنواره مهم میراث مکتوب‌را، هرچند در قلمروی فضای مجازی به‌فال نیک می‌گیریم.

■**کتاب: عنصر تمدن‌ساز**

کتاب در تاریخ بشریت، همواره عنصری تمدن‌ساز بوده و به طور ویژه در میان ایرانیان نیز ارج و قربی فراوان و درخور داشته است. مرور تاریخ کتاب و کتاب‌خوانی در ایران نشان می‌دهد چرا دلسوزان این مرز و بوم، برای ترویج فرهنگ مطالعه از جان مایه می‌گذارند و در فقدان آن نزد برخی طبقات اجتماعی خون گریه می‌کنند. دورانی که در آن زیست می‌کنیم، دوران گذار و پیچ تندی در تاریخ کشور ماست که شاید برخی از افراد، چنان که باید و شاید جایگاه آن‌را نشناخته باشند؛ دورانی که پس از تحمل رنج و سختی کسب استقلال در عرصه سیاست و فناوری، نوبت به توسعه و تزریق دستاوردهای آن به کالبد جامعه برای ظهور اجتماعی پیشرو و به‌معنای کامل کلمه تمدن‌ساز رسیده‌است. یکی از آرمان‌های بزرگ رهبر شهید ما، نقش‌آفرینی ایرانیان در ایجاد «تمدن نوین اسلامی» بود، همان‌گونه که در قرون اولیه پس از اسلام، اجداد گرانمایه ما در فراوری دانش و توسعه تمدن با اتکالی به آن، نقشی بی‌بدیل ایفا کردند و به‌مقام سرآمدی امت اسلامی در این عرصه دست یافتند. تاریخ به ما یادآوری می‌کند سازوکار دستپایی دوباره به‌چنین موقعیتی چگونه فراهم می‌شود و توسعه کتاب و کتاب‌خوانی، چگونه این موقعیت استثنائی را در اختیار ایرانیان قرار می‌دهد. در این گزارش، به‌بهانه هفته کتاب و کتاب‌خوانی و برپایی نمایشگاه مجازی کتاب، سراغ این موضوع مهم و راهبردی رفته‌ام و نمونه‌ای ناب و تاریخی را برای عرضه به شما خوانندگان ارزشمند، برگزیده‌ام؛ روایت تاریخ از توسعه کتاب‌خوانی در عصر طلایی تمدن ایرانی اسلامی و نقش آن در ارتقای جایگاه موقعیت‌راهبردی مسلمانان، امید آنکه از مطالعه این گزارش لذت ببرید و شواهد آورده‌شده در آن، برد و جان شما فریختگان جان‌بنشیند.

■**عصر گذار: از سنت شفاهی به تمدن مکتوب**

قرن‌های ۳ و ۴ هجری (مقارن با قرن‌های نهم و دهم میلادی) دورانی حیاتی در تاریخ فرهنگی ایران است. در این دوره، با روی کار آمدن حکومت‌های مستقل و نیمه‌مستقل نظیر صفاریان، سامانیان، آل‌بویه و زبیریان، تمرکز قدرت از مرکز خلافت عباسی، بغداد، به شهرهای بزرگ ایران مانند بخارا، نیشابور، ری، شیراز و اصفهان منتقل شد. رزچجاد فرای در کتاب «عصر زرین فرهنگ ایران» تأکید می‌کند این تمرکززدایی سیاسی، به شکوفایی فرهنگی و رقابت حکومت‌ها برای جذب نخبگان انجامید. در این زمان، سنت شفاهی که پیش‌تر در انتقال دانش غالب بود، به دلیل پیچیده‌تر شدن علوم و نیاز به ثبت دقیق آن‌ها، جای خود را به سنت مکتوب داد. ابن ندیم در «الفهرست» به‌وضوح نشان می‌دهد چگونه طریقه جدیدی از دیوانیان و کاتبان، نیاز مبرمی به متون مدون در حوزه‌های تاریخ، جغرافیا، نجوم و طب پیدا کردند و در تولید و گسترش آن نقش داشتند.

■**انقلاب کاغذ و اقتصاد نشر**

بدون شک، مهم‌ترین پیشران این تحول فرهنگی، بومی‌سازی صنعت کاغذ بود. تا پیش از قرن سوم هجری، اتکای کاتبان به پایپروس و پوست حیوانات بود که هر دو بسیار گران‌قیمت و کمیاب بودند. «ابن حوقل» در «صوره الارض» اشاره می‌کند چگونه پس از جنگ «طرز» و ورود اسیران چینی آشنا به فن کاغذسازی، سمرقند به‌قطب تولید کاغذ در جهان اسلام تبدیل شد. «تعالی» در «لطفائف المعارف» می‌نویسد: «از اختراعات سمرقند کاغذ آن است که جایگزین پایپروس مصر و پوستینه‌ای

گزارش تاریخی

نوائیان | هنگامی که ناپلئون بناپارت، ژنرال ۱۶۷ سانتیمتری ارتش فرانسه، در دسامبر سال ۱۸۰۴، به‌عنوان نخستین امپراتور فرانسه تاج‌گذاری کرد، به‌نظر می‌رسید تمام آنچه فرانسوی‌ها با انقلاب کبیر در پی آن بودند، به‌پادرفته‌باشد. ناپلئون، سرداری بسیار زیرک و باهوش بود. او توانست در مدت کوتاهی مدارج ترقی را طی کند و در مواج بحران‌های بنیان‌کن فرانسه آن دوران، رقیبا را کتار بزند و خود را پادشاه فرانسه که امپراتور این کشور بنامد. نایغه اهل جزیره «گُرس» در دریای مدیترانه، خیلی زود در کاخ ورسای پاریس جاخوش کرد و توانست انضباطی آهنین را در کشور برقرار کند. او به خوبی از روحیات وطن پرستانه‌ای که پس از انقلاب کبیر فرانسه، در میان مردم این کشور شایع بود، به نفع جاه‌طلبی‌هایش بهره برد و خیلی زود توانست ارتشی مجهز، آموزش دیده و وفادار برای بلعیدن قاره سبز فراهم آورد. ناپلئون، ضمن توسعه‌طلبی‌هایش، نیم‌بگاهی هم به‌شرق داشت و کوشید تا با فتح‌شاه قاجار، باب مراده را باز کند و مسیر حرکت ارتش خود را به سمت هندوستان بگشاید؛ ژوایی، جاه‌طلبانه که البته با خیانت ناپلئون به ایرانیان، طی قرارداد «تیلست»، جامعه عمل نپوشید.

اما آنچه در این نوشتار کوتاه درباره نخستین امپراتور فرانسه مد نظر ماست، پرداختن به فتوحاتی نیست؛ می‌خواهیم درباره اخلاقیات زندگی شخصی مردی صحبت کنیم که بسیاری از مورخان، وی را یکی از بزرگ‌ترین زمامداران

شد که پیشینیان بر آن می‌نوشتند؛ زیرا کاغذ زیباتر، نرم‌تر و براری نوشتن مناسب‌تر است». تولید انبوه این محصول که به «کاغذ سمرقندی» شهرت یافت، هزینه تولید کتاب را به شدت کاهش داد. با این حال، «آدام متز» در «تمدن اسلامی در قرن چهارم هجری» توضیح می‌دهد در این دوران، کتاب همچنان کالایی نسبتاً گران محسوب می‌شد و خرید کتابخانه‌های بزرگ تنها در توان وزرا، بازرگانان ثروتمند و دربارها بود. اما دسترسی طبقات متوسط شهری به متون پایه‌ای بسیار تسهیل شد.

■**نهادهای تولید کتاب: بازار و رقان**

با کاهش قیمت کاغذ، حرفه «وَرّاقی» در شهرهای ایران رونق گرفت، و رقان ترکیبی از ناشر، کاتب، صحاف و کتاب‌فروش بودند. مقدسی، جغرافی دان نامدار در «احسن التقاسیم فی معرفه الاقالیم»، هنگام توصیف شهرهای مختلف ایران از جمله نیشابور وری، به بازارهای بزرگ و پررونق و رقان اشاره می‌کند. در این بازارها، ده‌ها کاتب به رونویسی از نسخه‌های خطی مشغول بودند. «سمعانی» در کتاب «الانساب» نام بسیاری از دانشمندان را ذکر می‌کند که در جوانی برای تأمین مخارج تحصیل خود، به وَرّاقی می‌پرداختند. این بازارها تنها محل تجارت نبودند، بلکه به گفته «یاقوت حموی» در «معجم الادبا»، حجره‌های و رقان به محلی برای گردهمایی ادیبان، مناظرات علمی و نقد کتاب تبدیل شده بود. «جاحظ» نیز در آثار خود به این نکته اشاره دارد که بسیاری از عالمان، روزها را در دکان و رقان می‌گذرانند تا کتاب‌های جدید را مطالعه کنند، زیرا توان خرید همه آن‌ها را نداشتند.

■**شکوه کتابخانه‌های سامانیان و آل‌بویه**

رقابت سیاسی میان دربارها، به رقابت در تأسیس کتابخانه‌های عظیم هم کشیده شد. در شرق، کتابخانه دربار سامانیان در بخارا، نماد این شکوه بود. ابن‌سینا که در جوانی به این کتابخانه راه یافت، در رساله سرگذشت خود(که «علی بن یوسف قفطی» آن را در «تاریخ الحکما» و «ابن ابی‌اصیبه» در «عیون الانباء» نقل کرده‌اند) می‌نویسد: «سرایی دیدم با اتاق‌های بسیار که در هر اتاق صندوق‌هایی از کتاب روی هم چیده بودند… فهرست کتب پیشینیان را خواستم و هر چه نیاز داشتم یافتم. کتاب‌هایی دیدم که نام آن‌ها را بسیاری نشنیده‌اند و من نیز پیش و پس از آن ندیدم». در غرب و مرکز ایران، آل بویه نیز رویکردی مشابه داشتند. ضدالدوله دیلمی در شیراز کتابخانه‌ای ساخت که «مقدسی» آن را به دقت توصیف کرده است: ساختمانی مستقل با اتاق‌ها و راهروهای تو در تو که در آن قفسه‌های چوبی منبت‌کاری شده تعبیه شده بود. هر رشته از علوم قفسه مخصوص به خود را داشت و کتابخانه دارای مدیر، کتابدار و خازن بود. این نهادها صرفاً مخزن کتاب نبودند، بلکه به‌عنوان پژوهشگاه‌هایی عمل می‌کردند که دانشمندان در آن‌ها اقامت گزیده و به تحقیق می‌پرداختند.

■**دیوانیان کتاب‌دوست: شبکه حامیان علم**

علاوه بر حکمرانان، وزرای ایرانی که غالباً از طبقات دیوانی و اهل قلم بودند، نقش کلیدی در توسعه کتاب‌خوانی داشتند. «صاحب بن عباد» وزیر «فخرالدوله دیلمی» که نمونه‌ا از این جریان است، یاقوت حموی در «معجم الادبا» روایتی مشهور را نقل می‌کند که وقتی نوح بن منصور سامانی، صاحب بن عباد را به وزارت در بخارا دعوت کرد، وی نپذیرفت و یکی از دلایلش این بود که برای جابه‌جایی کتابخانه شخصی‌اش به ۴۰۰ شتر نیاز است که تنها با ۶۰ شتر آن را کتب لغت تشکیل می‌داد(«ابن عمید» دیگر وزیر دانشمند آل بویه نیز در ری کتابخانه‌ای بی نظیر داشت. «ابن‌مسکویه» در «تجارب المم» که خود مدیریت این کتابخانه را بر عهده داشت، نقل می‌کند در جریان تاراج خانه «ابن عمید» توسط شورشیان، تنها چیزی که وزیر خرمندنگرانی آن را داشت، سرنوشت کتاب‌هایش بود و روزمانی که این مسکویه به او اطمینان داد که کتاب‌ها سالم هستند، ابن عمید گفت: «خدا را شکر که سایر چیزها قابل جبران است».

■**عمومی‌سازی دانش: سنت وقف و مجالس املا**

در اواخر قرن چهارم هجری، پدیده مهمی در تاریخ نهادهای مدنی ایران رخ داد و آن تأسیس کتابخانه‌های عمومی یا «دارالعلم» ها از طریق سنت وقف بود. یکی از پژوهشگران غربی تأکید می‌کند شاپور بن اردشیر، وزیر بهاء‌الدوله دیلمی، در سال ۳۸۳ قمری، کتابخانه‌ای با بیش از ۱۰ هزار جلد کتاب در محله کرخ بغداد

تأسیس و آن را بر طالبان علم وقف کرد. این الگو به سرعت در شهرهای ایران مانند نیشابور و مرو نیز رواج یافت. در این نهادها، کاغذ و جوهر رایگان در اختیار مراجعان قرار می‌گرفت تا بتوانند از روی کتاب‌های کمیاب نسخه‌برداری کنند. همچنین، «مجالس املا» یکی دیگر از روش‌های کلیدی نشر کتاب بود. خطیب‌بغدادی در «تقیید العلم» توضیح می‌دهد که در مساجد جامع، اساتید متون خود را برای شاگردان می‌خواندند. ده‌ها «مستملی» (تکرارکننده صدای استاد) در نقاط مختلف مسجد مستقر می‌شدند تا صدا به همه برسد. شاگردان متن را می‌نوشتند و در پایان جلسه، آن را با استاد مقابله (ویرایش) می‌کردند. این فرایند یویا، خواندن و نوشتن را از امری فردی و اشراقی، به یک کنش جمعی و نسبتاً فراگیر در فضای شهری قرون سوم و چهارم قمری تبدیل کرد.

■**نهضت ترجمه و غنای محتوایی کتاب‌ها**

اگرچه اوج «نهضت ترجمه» در قرن دوم و اوایل قرن سوم قمری در بغداد رخ داد، اما ثمرات آن در اواخر قرن سوم و سراسر قرن چهارم قمری در قالب متون علمی مدون به شهرهای مختلف ایران سرازیر شد. مترجمان بزرگی همچون خاندان نوبختی و «ابن مقفع» پیش‌تر میراث ایران باستان را به عربی برگردانده بودند و اکنون دانشمندان ایرانی، این متون را همراه با ترجمه‌های یونانی و سریانی در حوزه‌های طب، نجوم و هندسه بسط می‌دادند. «جرجی زیدان» در «تاریخ تمدن اسلام» یادآور می‌شود در این دوران، تألیف از ترجمه پیشی گرفت. کتبی نظیر «الحاوی» اثر رازی یا «آثار الباقیه» اثر ابوریحان بیرونی، نشان‌دهنده عبور از مرحله ترجمه صرف و رسیدن به تولید دانش بومی است. این تنوع موضوعی موجب شد کتابخانه‌ها از انحصار متون خاص و ادبی خارج شده و قفسه‌های متعددی به علوم عقلی (فلسفه و ریاضیات) اختصاص یابد.

■**هنر کتاب‌آرایی و جلدسازی**

با افزایش تقاضا برای کتاب، علاوه بر استنساخ (رونویسی)، جنبه‌های زیبایی‌شناختی و فیزیکی کتاب نیز مورد توجه قرار گرفت. در قرون سوم و چهارم قمری، هنر تجلید (صحافی) و جلدسازی با چرم در شهرهای ایران به‌ویژه در شیراز و خراسان پیشرفت چشمگیری کرد. «ابن ندیم» در بخشی از «الفهرست» به نام‌نشان صحافان برجسته زمان خود اشاره می‌کند. استفاده از جلد‌های چرمی کوبیده و تزئین‌شده با نقوش هندسی، علاوه بر محافظت از اوراق کاغذی در برابر رطوبت و حشرات، به کتاب شمایلی لوکس و ارزشمند می‌بخشید. همچنین، در همین دوران استفاده از تذهیب‌های ساده و استفاده از شنگرف (رنگ سرخ) برای متمایز کردن سرفصل‌ها (میان‌تیترها) در نسخه‌های خطی رایج شد که خواندن و مراجعه به متون را برای پژوهشگران آسان‌تر می‌کرد.

■**گردشگری علمی و شبکه تبادل کتاب**

یکی از واقعیت‌های تاریخی این دوران، پدیده «رحله در طلب علم» یا سفرهای علمی است. از آنجا که دستگه چاپ وجود نداشت، تنها راه دسترسی به یک کتاب کمیاب، سفر به شهری بود که نسخه اصلی یا معتبری از آن در آنجا نگهداری می‌شد. «مقدسی» در آثار خود به کرات از سفرهای طولانی‌اش میان ری، نیشابور، بغداد و شام برای یافتن کتب جغرافیایی پرده برمی‌دارد. این سفرهای پیوسته، یک شبکه نامرئی، اما قدرتمند از تبادل کتاب را در سراسر فلات ایران و جهان اسلام ایجاد کرد. دانشمندان در این سفرها، نسخه‌های خطی را در خورجین‌های خود جابه‌جا می‌کردند و با رسیدن به هر شهر، در مساجد جامع یا دکان و رقان، نسخه‌های خود را با دیگران مبادله کرده یا برای استنساخ به‌امانت می‌دادند.

■**اقتصاد کتاب: از دستمزد کاتبان تا بهای نسخه‌ها**

تولید کتاب در قرون سوم و چهارم قمری، پیش از آنکه یک فعالیت صرفاً فرهنگی باشد، چرخه‌ای اقتصادی و معیشتی بود. با وجود رواج کاغذ، کتاب همچنان کالایی نسبتاً ارزشمند محسوب می‌شد. «آدام متز» با بررسی اسناد مالی این دوره نشان می‌دهد بهای یک کتاب بسته به کیفیت کاغذ، نوع خط و دقت کاتب، نوسان بسیاری داشت. نسخه‌های معمولی و کاربردی برای طلاب با چند درهم قابل تهیه بود، اما نسخه‌های نادر یا کتاب‌هایی که به خط خوشنویسان نامدار کتابت شده بود، ده‌ها دینار طلا قیمت

تاریخ

«عصر طلایی» کتابت، نه یک پدیده انتزاعی، بلکه حاصل شبکه‌ای از پیشرفت‌های مادی، از معماری فضاهای آموزشی تا شیمی مواد نگارشی، در کنار اراده حاکمان و دانشمندان برای حفظ و انتقال دانش بوده است

داشت. شغل کتابت (نسخه‌برداری) برای بسیاری از دانش‌پژوهان راهی برای تأمین معاش بود، هر چند دستمزد کاتبان معمولی اغلب ناچیز به‌نظر می‌رسید و کاری طاقت‌فرسا به‌شمار می‌رفت.

■**تحول خطوط؛ تسریع در تولید و سهولت در خوانش**

یکی از مهم‌ترین عواملی که در این دو قرن به گسترش کتاب‌خوانی کمک کرد، تحول در شیوه‌های نگارش بود. خط کوفی که در سده‌های نخستین اسلامی رایج بود، به دلیل فقدان نقطه و اعراب‌گذاری کامل، خواندن متون را دشوار و کند می‌کرد. ابن ندیم در «الفهرست» به تفصیل به ظهور خطوط جدید و نقش «ابن‌مقله» شیرازی (وزیر دانشمند عباسیان در اوایل قرن چهارم) در قانون مند کردن خطوط (اقلام سته) اشاره می‌کند. رواج خط «سنّح» و اسناداردهای جدید خوشنویسی، نکته‌ها سرعت نسخه‌برداری را به‌شکل چشمگیری افزایش داد، بلکه از میزان بدخوانی‌ها و خطاهای کاتبان کاست و متن را برای طیف وسیع‌تری از باسوادان خوانا کرد.

■**نظام فهرست‌نویسی و سازماندهی دانش**

با گسترش یافتن مخازن کتابخانه‌های بخارا، ری و شیراز، یافتن یک کتاب خاص در میان ده‌ها هزار جلد به چالشی جدی تبدیل شد. اینجا بود که علم فهرست‌نویسی و طبقه‌بندی علوم اهمیت یافت. واقعیت این است که کتابخانه‌های بزرگ تنها انباری از کتاب نبودند. بر اساس گزارش‌های «قفطی» در «تاریخ الحکما»، کتابخانه‌های آل بویه دارای کاتالوگ‌هایی (فهرست‌هایی) بود که در آن نام مؤلف، عنوان کتاب و جایگاه آن در قفسه‌ها ثبت می‌شد. رساله‌هایی مانند «احصاء العلوم» اثر «ابونصر فارابی» در قرن چهارم، چارچوبی منطقی برای رده‌بندی دانش‌ها (از ریاضیات و نجوم تا فقه و ادبیات) ارائه دادند که مبنای چیدمان فیزیکی کتاب‌ها در حجره‌های کتابخانه‌ها قرار گرفت.

■**مقابله و اعتبارسنجی متون؛ چالش خطاهای انسانی**

در غیاب صنعت چاپ، تکثیر کتاب متکی به دست‌انسان بود و خستگی کاتب یا ناآشنایی او با موضوع، منجر به افتادگی یا تحریف کلمات (تصحیف) می‌شد. «فرانتس روزنتال» در پژوهش‌های خود درباره سنت علمی مسلمانان، به سازوکار واقع‌گرایانه «مقابله» در این دوران اشاره می‌کند. پس از پایان نسخه‌برداری، کاتب یا یک مصحح، نسخه جدید را واژه به واژه با نسخه مادر (نسخه اصل) تطبیق می‌داد. وجود عبارت «بُلِّغ مقابله» (مقابله‌شد) در حاشیه بسیاری از نسخ خطی بازمانده از این دوران، نشان‌دهنده تلاش سازماندهی شده نهاد‌های علمی ایران برای حفظ اصالت متن و مبارزه با تحریفات ناگزیر انسانی در فرایند تولید کتاب است. مساجد جامع شهرها، علاوه بر کارکرد مذهبی، اغلب به‌عنوان پاتوق‌هایی برای همین جلسات قرآنت و مقابله نسخه‌ها عمل می‌کردند. این گزارش‌ها نشان می‌دهند عصر طلایی تمدن اسلامی در ایران، تنها بر پایه شور و هیجان فرهنگی بنا نشده بود، بلکه متکی بر چرخه‌های اقتصادی مشخص، ابداعات فنی در خط و نگارش و روش‌های نظام‌مند برای حفظ و سازماندهی اطلاعات بوده است.

را که آدم سخت‌کوشی بود، کشته‌است. تریار وقت سرخران‌دن نداشت، دیگران نیز، همین حال را داشتند.» این یک واقعیت انکارناپذیر است که ناپلئون منشی‌هایش را از فرط کار زیاد، می‌کشت! آن‌ها اصولاً وقت استراحت و حتی خوابیدن نداشتند. ناپلئون خود به این ویژگی‌اش، یعنی منشی‌گشی اعتراف می‌کرد و با مزاح می‌گفت: «خوشبخت کسی است که در گوشه‌ی یکی از ایالات دوردست، از نظر من پنهان

است.» او هم خودش را فرسوده و هم زمینه مرگ منشی‌ها را فراهم می‌کرد. ویل دورانت می‌نویسد: «ناپلئون ساعت ۷ صبح پشت‌میز‌کارش می‌نشست و انتظار داشت منشی او، در هر ساعت از شبانه‌روز که وی اراده کند، سر‌کارش حاضر باشد». گاه‌پیش می‌آمد که ساعت یک‌صبح، منشی‌ار فرامی‌خواند و از اومی‌خواست که برایش مطالبی را یادداشت کند یا نامه‌ای رانویسد. ناپلئون به یکی از اعضای شورای دولتی گفته بود: «وقتی ناهار می‌خورم، کار می‌کنم؛ وقتی که در تئاتر هستم، کار می‌کنم؛ حتی نصف شب‌ها هم از خواب بلند می‌شوم و کار می‌کنم». این کار مستمر، البته با همراهی منشی‌های بخت‌برگشته امکان داشت. ظاهراً ناپلئون، در عرصه کارهای اداری نیز، مانند میدان جنگ عمل می‌کرد و از کشته‌ها، پُشته می‌ساخت!

روایتی از کنشگری فرهنگی یک هموطن بلوچ در منطقه وشنام دُری

روستایی که با کتاب بیدار شد

عباسعلی سیاهی یونسی | میهمان این هفته من از روستایی در بلوچستان می‌آید. او نشان داده است گاهی یک اراده فردی می‌تواند چون جرقه‌ای در انبار باروت، جریان از تغییر را شعله‌ور کند. این، داستان عبدالقادر بلوچ، فرزند همین خاک است؛ کسی که از دل سکوت روستای «وشنام دُری» برخاست تا با کتاب به جنگ تقدیر از پیش نوشته شده بچه‌های روستایش برود. روزی در کتابخانه‌ای در چابهار قفسه‌های کتاب‌های غیردرسی را دید و دریافت

وقتی کتاب، غریبه بود

من متولد روستای وشنام دُری در بلوچستانم. در بافتی بزرگ شدم که کتاب غیردرسی برای کودکان در آن به معنای واقعی کلمه، یک کالای لوکس و حتی بیگانه بود. روستای ما با حدود ۲۰۰ خانوار و جمعیتی بیش از ۹۰۰ نفر، همچون جزیره‌ای در میان سنت‌های دیرپا و درگیری‌های معیشتی محصور بود. اینجا نقش کودکان و نوجوانان از همان ابتدا مشخص بود؛ یا باید دوشادوش بزرگ‌ترها به کار می‌پرداختند یا درگیر روزمرگی‌های آموزشی سردوبی‌رویی می‌شدند که هیچ پیوندی با دنیای کنجکاو آن‌ها نداشت. اما نقطه عطف زندگی من، روزی بود که برای ادامه تحصیل در مقطع دبیرستان به چابهار رفتم. آنجا بود که برای نخستین بار کتابخانه را دیدم. یک روز جسارت به خرج دادم و وارد آنجا شدم. آن لحظه، یکی از بزرگ‌ترین لحظات زندگی من بود. دیدن آن همه کتاب، آن همه قفسه‌هایی که تا سقف چیده شده بودند و آن بوی کاغذ برابیم عجیب بود. حس کردم وارد قلمرو نادارم. آسمان هست؛ اگر سالن نداریم، سایه درختان هست؛ اگر میز و صندلی نیست، زمین روستا هست و اشتیاق بچه‌ها. کتاب‌ها را زیر سایه درخت‌ها می‌چیدیم. بچه‌ها دور هم جمع می‌شدند و با کنجکاو جلد‌ها را نگاه می‌کردند. بعضی هنوز نمی‌دانستند دقیقاً باید با این فضا چه نسبتی برقرار کنند. برای آن‌ها کتابخانه چیزی نبود که قبلاً تجربه کرده باشند. باید کم‌کم با این فضا مانوس می‌شدند. من سعی می‌کردم فقط کتاب امانت ندهم، بلکه حس امنیت و صمیمیت ایجاد کنم؛ اینکه اینجا جایی برای ترس یا اجبار نیست، جایی برای کشف کردن است. همان زیر درخت‌ها بود که نخستین حلقه‌های جمعی شکل گرفت. بچه‌هایی نشستند، کتاب‌ها ورق می‌زدند، گاهی از من سؤال می‌پرسیدند و گاهی فقط تماشا می‌کردند. اما همین «حضور داشتن» خودش یک اتفاق بود.

تولد زیر سایه درختان

وقتی کتاب‌ها رسیدند و هنوز مکانی در اختیار نداشتیم، ناچار شدیم از همان چیزی استفاده کنیم که طبیعت و روستا در اختیارمان گذاشته بود. درختان چریش روستا، نخستین سقف کتابخانه ما شدند. شاید برای کسی که از بیرون به ماجرا نگاه می‌کند، این فقط یک راه‌حل موقت و ساده به نظر برسد، اما برای من آن روزها معنای دیگری داشت. ما در واقع داشتیم اعلام می‌کردیم برای شروع، منتظر شرایط کامل و ایده‌آل نمی‌مانیم. اگر ساختمان نداریم، آسمان هست؛ اگر سالن نداریم، سایه درختان هست؛ اگر میز و صندلی نیست، زمین روستا هست و اشتیاق بچه‌ها. کتاب‌ها را زیر سایه درخت‌ها می‌چیدیم. بچه‌ها دور هم جمع می‌شدند و با کنجکاو جلد‌ها را نگاه می‌کردند. بعضی هنوز نمی‌دانستند دقیقاً باید با این فضا چه نسبتی برقرار کنند. برای آن‌ها کتابخانه چیزی نبود که قبلاً تجربه کرده باشند. باید کم‌کم با این فضا مانوس می‌شدند. من سعی می‌کردم فقط کتاب امانت ندهم، بلکه حس امنیت و صمیمیت ایجاد کنم؛ اینکه اینجا جایی برای ترس یا اجبار نیست، جایی برای کشف کردن است. همان زیر درخت‌ها بود که نخستین حلقه‌های جمعی شکل گرفت. بچه‌هایی نشستند، کتاب‌ها ورق می‌زدند، گاهی از من سؤال می‌پرسیدند و گاهی فقط تماشا می‌کردند. اما همین «حضور داشتن» خودش یک اتفاق بود.

پس از انتقال کتاب‌ها، آن اتاقک کوچک هویت تازه‌ای پیدا کرد. مردم اسمش را گذاشتند «کلبه کتاب». این نام برای من فقط یک عنوان نبود؛ نشانه‌ای بود از پیوند عاطفی روستا با این مکان. «کلبه کتاب» کوچک بود، اما کارکردش کوچک نبود. همان‌جا بود که کتابخانه از یک آرزو و حرکت پراکنده، به یک واقعیت تبدیل شد. حالا دیگر جایی وجود داشت که می‌شد به آن اشاره کرد و گفت: اینجا خانه کتاب‌های ماست، اینجا جایی است که قرار است خیلی چیزها از نو آغاز شود. در آن فضای کوچک، اتفاقی بزرگ در حال شکل‌گیری بود. بچه‌ها دیگر فقط برای دیدن کتاب‌ها نمی‌آمدند؛ می‌آمدند که بمانند، بخوانند، گوش بدهند، حرف بزنند و کم‌کم احساس کنند عضوی از یک جمع فرهنگی هستند. من خودم هر بار که در آن اتاقک را باز می‌کردم، حس می‌کردم در حال باز کردن در امکانی تازه برای روستا هستم. امکانات هنوز محدود بود، فضا کوچک بود، کتاب‌ها آن‌قدر زیاد شده بودند که جاکم می‌آوردیم، اما یک چیز روشن بود: ما دیگر شروع کرده بودیم و این شروع، واقعی و زنده بود.

جرقه‌های امید

وقتی به این نتیجه رسیدم که باید برای روستایم یک کتابخانه راه بیافتد، مسئله برای من دیگر یک فکر شخصی یا یک آرزوی مبهم نبود؛ به یک ضرورت تبدیل شده بود. می‌دانستم اگر کاری نکنیم، یک نسل دیگر هم بزرگ می‌شود، درس را نیمه‌کاره رها می‌کند و با همان احساس محرومیت و تنگنای همیشگی وارد زندگی می‌شود. برای همین از سال ۱۳۹۷ تصمیم گرفتم موضوع را جدی پیگیری کنم. شروع به نامه‌نگاری کردم. به نهادهای مختلف مراجعه کردم. هر جا که تصور می‌کردم شاید بتواند قدمی بردارد، رفتم و درباره وضعیت روستا توضیح دادم اما پاسخ‌هایی که می‌گرفتم یا مبهم بود یا به تعویق انداخته می‌شد. گاهی قول‌هایی داده می‌شد که هیچ‌وقت به نتیجه نمی‌رسید. گاهی هم اصلاً مسئله برای کسی اهمیت نداشت. نزدیک به یک سال پیگیری کردم، اما نتیجه‌ای که بتوان روی آن حساب کرد، حاصل نشد. این دوره برای من دوره سختی بود. نه فقط از این نظر که کار جلو نمی‌رفت، بلکه چون مدام باید با احساس فرسودگی و ناامیدی مقابله می‌کردم. هر بار که از یک اداره یا نهاد برمی‌گشتم، در ذهنم این سؤال می‌چرخید که اگر آن‌ها حاضر نیستند برای یک روستای کوچک کاری بکنند، پس ما باید چه کنیم؟ آیا واقعاً باید منتظر بمانیم تا کسی از بیرون بیاید برای ما تصمیم بگیرد یا خودمان باید راهی پیدا کنیم؟ همین پرسش‌ها بود مسیر، هر چند دشوار، بی‌پاسخ نمانده

بسته است، باید راه‌های مردمی را پیدا کنیم. برای همین با دوستان و از جمله عبدالحکیم بهار که در ترویج کتاب‌خوانی در زادگاهش زمین کارهای خوبی کرده بود، مشورت کردم و به این نتیجه رسیدم که وجود یک کتابخانه در روستا حیاتی است و می‌تواند کاری کند که دانش آموزان به کتاب و ادامه تحصیل و درس خواندن علاقه‌مند شوند. با خودم فکر کردم باید عشق کتاب در جان بچه‌ها بنشیند تا آن‌ها به این سادگی قید درس خواندن را نزنند و درس خواندن را یک نیاز ضروری برای خودشان بدانند، حتی اگر برای دیگران مهم نباشد. درباره کاری که قرار بود شروع کنیم در فضای مجازی هم پست‌هایی منتشر کردم و کمک خواستم. بعضی از نویسندگان، فعالان فرهنگی و افرادی که در شهرهای دیگر زندگی می‌کردند، با ما ارتباط گرفتند. سؤال می‌پرسیدند، وضعیت را جویا می‌شدند و پس از مدتی نخستین بسته‌های کتاب از راه رسید. برای من دیدن آن بسته‌ها، شبیه دیدن اولین نشانه‌های باران پس از یک فصل طوفانی خشکی بود. کتاب‌ها از جاهای مختلف می‌آمدند؛ هر بسته برای من فقط چند جلد کتاب نبود، بلکه نشانه‌ای بود از اینکه این مسیر، هر چند دشوار، بی‌پاسخ نمانده

تپش زندگی با کتاب

راه انداختیم. برای تهیه امکانات، دوباره دست به دامن خیران و گروه‌های خیریه شدیم. وقتی دیدند ما در آن روستای دورافتاده چقدر جدی هستیم، اعتماد کردند. ابتدا فقط یک گوشه موبایل داشتیم که با آن به اینترنت وصل می‌شدیم و با دنیای بیرون ارتباط می‌گرفتیم، اما به مرور، تلویزیون و لپ‌تاپ تهیه شد. این ابزارها برای بچه‌های ما که شاید تصاویر شهری یا محیط‌های آکادمیک را ندیده بودند، دریچه‌ای به سوی جهانی دیگر بود. پس از مدتی فعالیت، یک روز یکی از مخاطبان فعالیت‌های کتابخانه در فضای مجازی، به من پیام داد که خانواده ما تصمیم گرفته کاری برای بچه‌ها انجام بدهد و آن کار، ساخت کتابخانه‌ای بزرگ‌تر بود. باورم نمی‌شد چیزی که دنبالش بودم به لطف خدا و همراهی مردم در حال تحقق باشد. خلاصه کتابخانه جدید در مدت ۶ ماه به راه افتاد و نام آن شد کتابخانه لیلا مهر، کتابخانه‌ای که به یاد مادر این خانواده نام گرفت. در این سال‌ها

یکی از اتفاقاتی که عمیقاً بر فرهنگ شفاهی ما تأثیر گذاشت، ورود «شاهنامه» به دایره مطالعاتی بچه‌ها بود. شاید در نگاه اول، شاهنامه برای بچه‌های بلوچی که زبان مادریشان متفاوت است دور به نظر برسد؛ اما قدرت داستان‌های فردوسی فراتر از زبان است. با همت معصومه موسویان، کلاس‌های شاهنامه‌خوانی را آغاز کردیم. دیدن این صحنه که بچه‌ها با آن لهجه شیرین، ابیاتی از شاهنامه را با احساس می‌خواندند و داستان رستم و سهراب را روایت می‌کردند، برای من یک پیروزی بزرگ فرهنگی بود. انجمن شعر روستا نیز از همین جا شروع شد. ما نشست‌های شعرخوانی را محدود به چهاردیواری کتابخانه نکردیم؛ گاهی در طبیعت اطراف روستا، زیر نور ستارگان و در سکوت کویر، شعر می‌خواندیم. در کنار این حرکت‌های ادبی، همیشه در فکر این بودم که چگونه «کتاب» را به خانه‌هایی ببرم که حتی راه رسیدن به کتابخانه برایشان دشوار است. اینجا بود که ایده «کتابخانه شستری» متولد شد؛ ایده‌ای که با الهام از تجربه‌های مشابه در پاکستان و با نگاهی به سنت‌های بومی خودمان شکل گرفت. شتر در فرهنگ ما نماد استقامت و همراهی همیشگی در دل سختی‌های بیابان است. چرا شتر نتواند حامل «آگاهی» باشد؛ و به این ترتیب کار شروع شد. دیدن چهره‌های حیرت‌زده کودکان در روستاهای دور، وقتی کاروان کتاب به آن‌ها می‌رسید، با هیچ چیزی قابل مقایسه نبود. انگار یک اتفاق جادویی رخ داده باشد. شترها حامل داستان‌ها بودند. این کار، فقط توزیع کتاب نبود؛ یک عملیات فرهنگی بزرگ بود که می‌خواست مرزهای دسترسی به دانش را جابه‌جا کند. «کتابخانه شتری» به نماد مقاومت فرهنگی ما تبدیل شد؛ نمادی از اینکه هیچ بن‌بستی در برابر اراده انسانی وجود ندارد. این طرح به ما کمک کرد دامنه تأثیرگذاریمان را از وشنام دُری گسترش دهیم. ما با این کار به همه نشان دادیم که فرهنگ منتظر ساختمان‌های شیک و امکانات دولتی نمی‌ماند؛ فرهنگ در حرکت است. همان‌طور که زندگی در دل بیابان‌ها می‌در حرکت است. ما با این شترها افسون کتاب را به خانه‌هایی بردیم که شاید تا پیش از آن، فکرش را هم نمی‌کردند روزی صدای کتاب به گوششان برسد.

شکل گرفت. شتر در فرهنگ ما نماد استقامت و همراهی همیشگی در دل سختی‌های بیابان است. چرا شتر نتواند حامل «آگاهی» باشد؛ و به این ترتیب کار شروع شد. دیدن چهره‌های حیرت‌زده کودکان در روستاهای دور، وقتی کاروان کتاب به آن‌ها می‌رسید، با هیچ چیزی قابل مقایسه نبود. انگار یک اتفاق جادویی رخ داده باشد. شترها حامل داستان‌ها بودند. این کار، فقط توزیع کتاب نبود؛ یک عملیات فرهنگی بزرگ بود که می‌خواست مرزهای دسترسی به دانش را جابه‌جا کند. «کتابخانه شتری» به نماد مقاومت فرهنگی ما تبدیل شد؛ نمادی از اینکه هیچ بن‌بستی در برابر اراده انسانی وجود ندارد. این طرح به ما کمک کرد دامنه تأثیرگذاریمان را از وشنام دُری گسترش دهیم. ما با این کار به همه نشان دادیم که فرهنگ منتظر ساختمان‌های شیک و امکانات دولتی نمی‌ماند؛ فرهنگ در حرکت است. همان‌طور که زندگی در دل بیابان‌ها می‌در حرکت است. ما با این شترها افسون کتاب را به خانه‌هایی بردیم که شاید تا پیش از آن، فکرش را هم نمی‌کردند روزی صدای کتاب به گوششان برسد.

برگزیده کشور بودیم.

جادوی شترها و کتاب

یکی از اتفاقاتی که عمیقاً بر فرهنگ شفاهی ما تأثیر گذاشت، ورود «شاهنامه» به دایره مطالعاتی بچه‌ها بود. شاید در نگاه اول، شاهنامه برای بچه‌های بلوچی که زبان مادریشان متفاوت است دور به نظر برسد؛ اما قدرت داستان‌های فردوسی فراتر از زبان است. با همت معصومه موسویان، کلاس‌های شاهنامه‌خوانی را آغاز کردیم. دیدن این صحنه که بچه‌ها با آن لهجه شیرین، ابیاتی از شاهنامه را با احساس می‌خواندند و داستان رستم و سهراب را روایت می‌کردند، برای من یک پیروزی بزرگ فرهنگی بود. انجمن شعر روستا نیز از همین جا شروع شد. ما نشست‌های شعرخوانی را محدود به چهاردیواری کتابخانه نکردیم؛ گاهی در طبیعت اطراف روستا، زیر نور ستارگان و در سکوت کویر، شعر می‌خواندیم. در کنار این حرکت‌های ادبی، همیشه در فکر این بودم که چگونه «کتاب» را به خانه‌هایی ببرم که حتی راه رسیدن به کتابخانه برایشان دشوار است. اینجا بود که ایده «کتابخانه شستری» متولد شد؛ ایده‌ای که با الهام از تجربه‌های مشابه در پاکستان و با نگاهی به سنت‌های بومی خودمان شکل گرفت. شتر در فرهنگ ما نماد استقامت و همراهی همیشگی در دل سختی‌های بیابان است. چرا شتر نتواند حامل «آگاهی» باشد؛ و به این ترتیب کار شروع شد. دیدن چهره‌های حیرت‌زده کودکان در روستاهای دور، وقتی کاروان کتاب به آن‌ها می‌رسید، با هیچ چیزی قابل مقایسه نبود. انگار یک اتفاق جادویی رخ داده باشد. شترها حامل داستان‌ها بودند. این کار، فقط توزیع کتاب نبود؛ یک عملیات فرهنگی بزرگ بود که می‌خواست مرزهای دسترسی به دانش را جابه‌جا کند. «کتابخانه شتری» به نماد مقاومت فرهنگی ما تبدیل شد؛ نمادی از اینکه هیچ بن‌بستی در برابر اراده انسانی وجود ندارد. این طرح به ما کمک کرد دامنه تأثیرگذاریمان را از وشنام دُری گسترش دهیم. ما با این کار به همه نشان دادیم که فرهنگ منتظر ساختمان‌های شیک و امکانات دولتی نمی‌ماند؛ فرهنگ در حرکت است. همان‌طور که زندگی در دل بیابان‌ها می‌در حرکت است. ما با این شترها افسون کتاب را به خانه‌هایی بردیم که شاید تا پیش از آن، فکرش را هم نمی‌کردند روزی صدای کتاب به گوششان برسد.

شکل گرفت. شتر در فرهنگ ما نماد استقامت و همراهی همیشگی در دل سختی‌های بیابان است. چرا شتر نتواند حامل «آگاهی» باشد؛ و به این ترتیب کار شروع شد. دیدن چهره‌های حیرت‌زده کودکان در روستاهای دور، وقتی کاروان کتاب به آن‌ها می‌رسید، با هیچ چیزی قابل مقایسه نبود. انگار یک اتفاق جادویی رخ داده باشد. شترها حامل داستان‌ها بودند. این کار، فقط توزیع کتاب نبود؛ یک عملیات فرهنگی بزرگ بود که می‌خواست مرزهای دسترسی به دانش را جابه‌جا کند. «کتابخانه شتری» به نماد مقاومت فرهنگی ما تبدیل شد؛ نمادی از اینکه هیچ بن‌بستی در برابر اراده انسانی وجود ندارد. این طرح به ما کمک کرد دامنه تأثیرگذاریمان را از وشنام دُری گسترش دهیم. ما با این کار به همه نشان دادیم که فرهنگ منتظر ساختمان‌های شیک و امکانات دولتی نمی‌ماند؛ فرهنگ در حرکت است. همان‌طور که زندگی در دل بیابان‌ها می‌در حرکت است. ما با این شترها افسون کتاب را به خانه‌هایی بردیم که شاید تا پیش از آن، فکرش را هم نمی‌کردند روزی صدای کتاب به گوششان برسد.

کتابخانه برای من هرگز به معنای صرف «قفسه‌هایی برای نگهداری کتاب» نبود. من می‌خواستم «کلبه کتاب» به عنوان کانون هم‌گرایی در وشنام دُری تثبیت شود. وقتی صحبت از روستایی می‌شود که دهه‌ها از جریان‌های فرهنگی کشور جدا بوده، صرف وجود کتاب کافی نیست؛ باید «روح زندگی» به آن دمیده شود. بنابراین، من راهبرد فعالیت‌هایمان را بر پایه «تنوع و مشارکت» قرار دادم. ما نیاز داشتیم بچه‌ها را به شکل‌های مختلف با کلمات و دنیای خلاقیت درگیر کنیم. یکی از نخستین گام‌های ما برگزاری دوره‌های قصه‌خوانی بود. در آن اتاقک کوچک، وقت‌هایی بود که بچه‌ها آن قدر قشردر کنار هم می‌نشستند که جایی برای سوزن انداختن نبود، اما برق چشم‌هایشان از شنیدن قصه‌هایی که برایشان می‌خواندم، تمام خستگی‌های روزانه را از تنم به در می‌برد. کم‌کم از این سطح فراتر رفتیم. با پیگیری‌های مداوم، کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی و کارگاه‌های نقاشی را

جادوی شترها و کتاب

کتابخانه برای من هرگز به معنای صرف «قفسه‌هایی برای نگهداری کتاب» نبود. من می‌خواستم «کلبه کتاب» به عنوان کانون هم‌گرایی در وشنام دُری تثبیت شود. وقتی صحبت از روستایی می‌شود که دهه‌ها از جریان‌های فرهنگی کشور جدا بوده، صرف وجود کتاب کافی نیست؛ باید «روح زندگی» به آن دمیده شود. بنابراین، من راهبرد فعالیت‌هایمان را بر پایه «تنوع و مشارکت» قرار دادم. ما نیاز داشتیم بچه‌ها را به شکل‌های مختلف با کلمات و دنیای خلاقیت درگیر کنیم. یکی از نخستین گام‌های ما برگزاری دوره‌های قصه‌خوانی بود. در آن اتاقک کوچک، وقت‌هایی بود که بچه‌ها آن قدر قشردر کنار هم می‌نشستند که جایی برای سوزن انداختن نبود، اما برق چشم‌هایشان از شنیدن قصه‌هایی که برایشان می‌خواندم، تمام خستگی‌های روزانه را از تنم به در می‌برد. کم‌کم از این سطح فراتر رفتیم. با پیگیری‌های مداوم، کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی و کارگاه‌های نقاشی را

از دوخت پرچم ایران تا کاهش تولید و سختی فروش پوشاک پس از جنگ

فریده خسروی | پشتیبانان مشاغل خانگی با تجربه‌ای گسترده در ایجاد و مدیریت فرصت‌های شغلی برای خانم‌ها در خانه به ما نشان می‌دهند چگونه می‌توان با بهره‌گیری از مهارت‌های سازمانی، بازاریابی ساده و ارتباط مؤثر، به استقلال مالی و کار با کیفیت دست یافت. در کنار این تجارب، چالش‌های این حوزه و راهکارهای عملی حل آن‌ها از جمله موضوعاتی است که با پیگیری آن می‌توان نفعات و مشکلات یک فرد بلکه یک گروه ۳۰ نفره‌ای از بانوان سرپرست خانوار را حل کرد. در همین زمینه این بار به سراغ یکی از پشتیبانان مشاغل خانگی رفتیم تا در کنار قصه کسب و کارش، از مشکلات و چالش‌های این حوزه برایشان بگویم.

فائزه جوادی، بانویی مشهدی چندسالی است پشتیبان مشاغل خانگی شده و در سال‌های گذشته به‌عنوان کارآفرین نمونه شناخته شد. او که اکنون سرپرست خانوار است و با فرزندش زندگی می‌کند، درباره چگونگی آغاز کارش در زمینه تولید پوشاک زنانه و بیجانگی می‌گوید: ابتدا کار را با فروش یک انگوی طلاو خرید دو چرخ خیاطی آغاز کردم. با همین دو چرخ خیاطی کارگاه را راه انداختم، شوهر خواهرم در بازار ۱۷ شهریور کلی فروش حوزه پوشاک است. حدود ۱۲ سال پیش، به‌من گفتم چند نمونه کار تولید کن، من هم ۶۰ محصول آماده کردم و به او دادم. در بازار فروخته شد و پس از آن تقاضاها برای ادامه کار زیاد شد. از ۶۰ لباس به ۱۲۰ و بعد ۲۴۰ لباس رسید و هر بار تقاضای بازار برای تولید افزایش یافت. در مسیر توسعه کار نیز تعداد چرخ‌های خیاطی را بیشتر می‌کردم.

جوادی درباره تعداد افرادی که اکنون با او همکاری می‌کنند، عنوان می‌کند: در مجموع ۲۰ چرخ‌کار در منزلشان مشغول فعالیت هستند. این چرخ‌کارها ابتدا داخل کارگاه کار می‌کردند اما کارگاه را به‌تدریج کاربری دائم و اکنون در کارگاه هشت نفر فعالیت‌های توب‌برش و بسته‌بندی را انجام می‌دهند. برای اینکه چرخ‌کاران هم راحت باشند در منزل مشغول فعالیت هستند. این پشتیبان مشاغل خانگی می‌افزاید: خانم‌هایی که برای من کار می‌کنند در حاشیه شهر مشهد و روستاهای اطراف زندگی می‌کنند. آن‌ها به من امید دارند و همیشه پیگیر کار هستند. من هم با خودم پرچم‌های پرش خورده راه خانه‌شان می‌برم.

او با تأکید بر اینکه تاکنون هیچ‌گاه کار را تعطیل نکرده است، بیان می‌کند: گاهی کار از همکاران می‌گیرم تا نیروهایم بیکار نمانند. تا زمانی که پول به دستم بیاید و مانند قبل قوی کار کنم، به همین خاطر

مانند گذشته کسب و کارم رونق بگیرد، اما متأسفانه نشد. جوادی درباره اهمیت نقدینگی در بازار پوشاک بیان می‌کند: وقتی در بازار پول نقد داشته باشی می‌توانی پارچه را با قیمت مناسب‌تر تهیه کنی و با پایین آوردن سود نهایی، فروش بهتری هم داشته باشی، اگر وام دریافت می‌کردم روند کارم بهتر می‌شد و پول در گردش افزایش می‌یافت.

در صورت تأمین اعتبار، وام پرداخت می‌شود

در ادامه علت عدم پرداخت وام از مسئولان اداره کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی خراسان رضوی پیگیری کردم و در پاسخ ملاحظه می‌ری، کارشناس مسئول مشاغل خانگی اداره کل کار به خبرنگار طوس گفت: خانم جوادی مشکل ضامن داشتند و طبق قوانین بانکی باید ضامن خود را معرفی می‌کردند، چرا که شرایط بانکی برای همه به طور یکسان اجرا می‌شود. اکنون نیز اعتبارات سال گذشته به پایان رسیده و در صورتی که مشکل ضامنشان حل شود پس از تأمین اعتبار سال ۱۴۰۵ می‌تواند وام دریافت کند. تمام پرونده‌هایی که از سال قبل مانده‌اند نیز در اولویت پرداخت قرار دارند.

در زمان جنگ هم زیرمجموعه‌ام پرچم ایران می‌دوختند و دست از کار نکشیدیم. جوادی درباره کاهش تولید پس از جنگ رمضان نیز خاطر نشان می‌کند: پیش از جنگ تیراژ ۶۰۰ و ۷۰۰ تایی لباس می‌دوختیم اما بعد از جنگ این تعداد به ۳۰۰ تیراژ کاهش پیدا کرده است. اکنون تنوع کار را بیشتر کرده‌ام اما تیراژ را پایین آورده‌ام و فروش محصولات نیز خیلی سخت‌تر از قبل شده است. این پشتیبان مشاغل خانگی درباره تجربه‌اش برای دریافت وام می‌گوید: به تازگی می‌خواستم برای گسترش کار وام ۷۰۰ میلیون تومانی دریافت کنم، اما به دلیل اینکه یکی از ضامن‌ها به خاطر مشکل شخصی به بانک برنرسید، نتوانستم وام دریافت کنم. بعد از آن روز هم به همه اداره‌ها از جمله اداره کار و صمت رفته‌ام و پیگیر این موضوع بودم، اما همه به من می‌گویند ضامن داشته شده و زمان دریافت وام تمام شده است. اکنون باید به دلیل دریافت نکردن وام مانند سابق پارچه را چکی بخرم.

او ادامه می‌دهد: دو سال است از همسر جدا شده‌ام و به دلیل اینکه ۴۰۰ میلیون تومان بدهی داشتم و آن‌ها را پرداخت کردم، از نظر سرمایه‌های صفر شدم، این وام را هم می‌خواستم دریافت کنم که

لباس و پوشاک مودنم. بچه‌های دیگه رو چکار کنیم؟ مگه بچه‌های ۱۴۰۵ از بچه‌های ما بهترن که بهشون کارت امید میدین؟ واقعاً پیش بچه‌ها مون شرمندیم. دخترم ۸ اسفند به دنیا اومده. چرا به ما کارت امید تعلق نگرفت؟ چه فرقی بین من و اون خانمی که ۲۲ روز بعد زایمان کرده، هست؟ بچه من شیرخشک یا مای بیبی لازم نداره؟ وام فرزندآوری هم که دائم یا سایت مشکل داره یا هر بانکی ثبت‌نام نمیکه.

مسئولین فکری به حال این گرونی بکنید. هر روز اجناس گران‌تر میشه. از گرونی اجناس شاک می‌باشیم یا از این کرایه خانه؟ فکر مستأجرها باشید.

نان هم گرون شد، مرغ، گوشت، برنج و روغن که برای کارگر خاخره شده. همون یک قرون رو که کارگر از صبح تا شب زحمت میکشه باید جمع کنه به صاحبخونه بده.

به فکر مردم باشید؛ مردمی که با جون و دل توی برف، سرما و گرما برای ایرانیان آمدن بیرون. چند ساله داریم سختی میکشیم. الان واقعاً زندگی سخت شده. از پس هیچی برنمیایم. جوان‌های ما

الان جوانان باید عشق و زندگی داشته باشن؛ ولی هیچی نمیتونن بخرن. همه چیز شده آرزو. حق مردم ایران نیست. مسئولان توجه کنند.

چرا قبض گاز این قدر نجومی اومده یا وجود اینکه نه بخاری روشن و نه وسیله اضافی؟ برای یک پخت و پز ساده قبض پنج برابر گرون شده.

با وجود اینکه مقدار مصرف گاز نسبت به قبض قبلی تغییر چندانی نداشته؛ اما قبضی که ۱۰۰ تومن بوده، اومده ۶۵۰ هزار تومن. چرا مسئولین به مردم رحم نمیکن؟

کوچه فدک ۶ خیلی تاریکه. اصلاً لامپ نداره. میشه بگین رسیدگی کنن؟ چون بچه‌ها تا سر کوچه جرئت ندارن برن این قدر که تاریکه.

پاسخ روابط عمومی اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات خراسان رضوی به کلیه مخاطب قدس در خصوص مشکل اینترنت و نبود آنتن تلفن همراه در روستای آره

با سلام، به اطلاع می‌رساند در حال حاضر پوشش کامل مکالمه و اینترنت پرسرعت از محل اپراتورهای همراه اول و ایرانسل تأمین شده و اگر ضعف پوشش در نقطه خاصی مدنظر است، باید مراتب را از طریق ثبت شکایت در سامانه ۱۹۵ پیگیری کنند.

با ماصدات شنیده‌ها همیشه

شناسه ما در فضای مجازی @QudsKhorasan

خراسان جنوبی

ماهیرود؛ مرز عبور یا مرز ثروت؟

طوس | پروژه جاده ماهیرود-فراه پس از ۱۷ سال اجرایی شده و براساس وعده مسئولان وزارت راه و شهرسازی کمتر از دو ماه آینده این جاده ترانزیتی به بهره‌برداری می‌رسد. شاید بتوان مدعی شد متغیری به نام جهش تجارت مرزی در ماهیرود و تلاش برای تبدیل مرز به موتور رشد اقتصادی استان موضوعی است که جایگاه خراسان جنوبی را در معادلات اقتصادی متفاوت از گذشته کرده است. آمارهای منتشرشده از رشد دو برابری مبادلات تجاری در این مرز و فعالیت بدون حتی یک ساعت توقف در جنگ تحمیلی سوم، به همراه خبر تسهیل سرمایه‌گذاری مشترک ایران و افغانستان در استان، نشان می‌دهد خراسان جنوبی در حال تجربه یک تغییر پارادایم اقتصادی است: تغییری که اگر درست مدیریت شود، می‌تواند معادلات توسعه شرق ایران را دگرگون کند. ماهیرود تا چند سال پیش بیشتر به عنوان یک گذرگاه مرزی شناخته می‌شد، اما اکنون نشانه‌هایی وجود دارد که این مرز در حال تبدیل شدن به یک «هاب اقتصادی» برای صادرات، ترانزیت و حتی جذب سرمایه خارجی است. رشد صادرات و واردات در این نقطه مرزی، در کنار اعلام رسمی درباره تسهیل فرایندهای صدور مجوز و کاهش بروکراسی برای سرمایه‌گذاران، این پیام را مخابره می‌کند که خراسان جنوبی می‌خواهد از موقعیت جغرافیایی خود به عنوان مزیت اقتصادی بهره‌گیرد و ماهیرود را از مرز عبور به مرز ثروت تبدیل کند. اما روی دیگر این سکه، چالش‌های زیرساختی است. تجربه استان‌های مرزی نشان داده‌شد

تجارت بدون تقویت لجستیک، حمل‌ونقل، پارکینگ‌های مرزی، انبارها و مدیریت هوشمند گمرکی، می‌تواند به گره‌های جدید اقتصادی تبدیل شود. دغدغه‌ای که استاندار خراسان جنوبی در دیدار اخیر خود با هوشنگ بازوند، مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور نیز به آن اشاره کرد. سید محمدرضا هاشمی در این دیدار با تحقق هاب لجستیکی و بندر خشک استان را نیازمند نگاه ویژه وزارت راه و شهرسازی دانست و ضمن بررسی روند تکمیل باندهای دوم محورهای بیرجند-زاهدان، بیرجند-طیسن و سریشبه-ماهیرود، بر ضرورت تسریع در روند اجرای این طرح‌ها برای اتصال کامل استان به شبکه بزرگراهی کشور تأکید کرد. می‌توان گفت مشکلات تردد از آن دست زیرساخت‌هایی است که اگر حل نشود، مزیت فعلی این منطقه را فرسایشی خواهد کرد. البته نکته مهم‌تر این است که خراسان جنوبی نباید فقط به تجارت خام مرزی بسنده کند. ارزش واقعی توسعه زمانی شکل می‌گیرد که صادرات با صنایع تبدیلی، فناوری محصولات معدنی و کشاورزی و زنجیره ارزش همراه شود. در غیر این صورت، مرز فقط محل عبور کالا خواهد بود، نه منشأ ثروت پایدار برای مردم استان. آیا خراسان جنوبی می‌تواند از فرصت تاریخی ماهیرود برای جهش اقتصادی استفاده کند یا این ظرفیت نیز مانند برخی مزیت‌های جغرافیایی دیگر در حد آمار باقی خواهد ماند؟ شاید بتوان گفت پاسخ این پرسش به حکمرانی اقتصادی منطقه‌ای و ملی‌گره‌خورده است.

خراسان شمالی

عقب‌نشینی جوانی در استان

طوس | خراسان شمالی سال‌ها در شاخص‌های جمعیتی جزو استان‌های «جوان» کشور شناخته می‌شد؛ استانی که نرخ موالیدش از میانگین ملی بالاتر است و همین ویژگی، آن را در نقشه جمعیتی ایران متمایز می‌کرد. اما داده‌های منتشرشده از ابتدای سال ۱۴۰۵ نشان می‌دهد این مزیت تاریخی، حالا با نشانه‌های فرسایش روبه‌رو شده و بجزنورد، به‌عنوان مرکز استان، در قلب این تغییرات قرار دارد. ثبت احوال کشور در گزارش‌های امسال اعلام کرده در سال ۱۴۰۴ در مجموع ۸۹۲ هزار واقعه ولادت در کشور ثبت شده؛ عددی که در مقایسه با روند سال‌های گذشته همچنان در مدار کاهش قرار دارد و نشان می‌دهد افت زاد و ولد به روندی ملی تبدیل شده است. در خراسان شمالی نیز نشانه‌های مشابه دیده می‌شود؛ استانی که تا همین چند سال پیش نرخ خام ولادت آن حدود ۱۵ تا ۱۶ تولد در هزار نفر بود، اکنون با افت تدریجی موالید مواجه است و هرچند همچنان از میانگین کشوری بالاتر است اما نرخ موالید آن به ۱۱/۷ در هزار رسیده است. مسئله فقط کاهش تعداد تولد نیست؛ در بجزنورد و دیگر شهرهای استان، افت موالید به‌طور مستقیم بر ساختار آینده جمعیت اثر می‌گذارد. کاهش ورودی نسل جدید، به معنای کوچک‌تر شدن جمعیت دانش‌آموزی، کاهش نیروی کار

آینده و در نهایت افزایش سهم سالمندان در دهه‌های پیش رو است. سیاست‌های حمایتی که شاید بتوان گفت بیشتر موجب احساس بی‌عدالتی شده‌اند هم نتوانسته جوانی جمعیت را در این استان پیشرو کند. کارشناسان جمعیتی معمولاً سه عامل را در این روند مؤثر می‌دانند: افزایش سن ازدواج، فشار اقتصادی بر خانوارها و مهاجرت جوانان از شهرهای کم‌برخوردار به مراکز بزرگ‌تر؛ موضوعی که برای بجزنورد نیز قابل ردیابی است. در واقع، اگر امروز افت موالید در آمار ثبت احوال دیده می‌شود، پیامد آن چند سال بعد در کلاس‌های درس، بازار کار و حتی ساختار مصرف شهری خود را نشان خواهد داد. خراسان شمالی هنوز جزو استان‌های نسبتاً جوان ایران است، اما داده‌های ۱۴۰۵ نشان می‌دهد این مزیت، دیگر تضمین شده نیست و بجزنورد برای تغییر این وضعیت در کنار دیگر استان‌های کشور باید اهتمام جدی برای افزایش جمعیت داشته باشد.

اهدای خون؛ اهدای زندگی

یک بار اهدای خون کافی نیست...

آگهی مزایده اجاره غرفه‌های میدان میوه و تره بار شهر داری جغتای

شهرداری جغتای در نظر دارد نسبت به اجاره غرفه‌های جنوبی (شماره ۱ الی ۸) و غرفه‌های شمالی (غرفه ۴ الی ۲۰) واقع در میدان میوه و تره بار شهرداری، به متقاضیان واجد شرایط از طریق سامانه ستاد به آدرس www.setadiran.ir اقدام نماید.

کلیه مراحل برگزاری مزایده، دریافت و تحویل تا بازگشایی پاکت از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام می‌پذیرد.

زمان انتشار در سایت: ۱۴۰۵/۰۲/۲۹ آخرین مهلت دریافت اسناد: ۱۴۰۵/۰۳/۰۷

آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت: ۱۴۰۵/۰۳/۱۷ بازگشایی پاکت ها: ۱۴۰۵/۰۳/۱۸

تضمین شرکت در مزایده ۱۰ درصد قیمت پایه اجاره دوره ۵ ماهه می‌باشد.

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه: جغتای - میدان شهید امام خامنه‌ای (ره) - شهرداری جغتای - تلفن: ۰۵۱۴۵۲۱۹۷۰

شهرداری جغتای

آگهی دعوت سهامداران به مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده شرکت توسعه بین المللی اقتصادی و عمرانی اقلیم خراسان جنوبی (سهامی عام) نام شرکت توسعه بین المللی اقتصادی و عمرانی اقلیم خراسان جنوبی شماره ثبت شرکت: ۵۵۲۹ شناسه ملی: ۱۴۰۰۶۶۷۳۸۲۶

بدین وسیله از کلیه سهامداران، مدیران و اعضای هیئت مدیره دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده صاحبان سهام که در تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۸ ساعت ۱۰:۰۰ صبح در محل مشهد، خیابان ملک الشعری بهار، بین ملک الشعری بهار ۴۶ و ۴۸، ساختمان ۱۶۱، واحد ۳۱، کد پستی ۹۱۷۴۶۹۳۹۴۵ تشکیل می‌گردد حضور بهم‌رسانید.

دستور جلسه: ۱- انتخاب مدیران
۲- تعیین سمت اعضا و تعیین دارندگان حق امضا
۳- انتخاب بازرسین ۴- انتخاب روزنامه

هیئت مدیره شرکت

خبر

جزئیات برنامه‌های دهه ولایت در حرم مطهر رضوی تشریح شد

حریم خورشید مهیای جشن‌های «شکوه ولایت»

معاون تبلیغات اسلامی حرم مطهر رضوی از برگزاری سلسله‌برنامه‌های فرهنگی، مذهبی و تبیینی آستان قدس رضوی در دهه ولایت خبر داد و گفت: «زیارت غدیریه امیرالمؤمنین(ع)» به عنوان میراث گرانبهای امام‌های(ع)، محور اصلی محتوای برنامه‌های امسال حرم مطهر خواهد بود.

به گزارش آستان نبوز، حجت الاسلام‌والمسلمین حسین شریعتی‌نژاد در تشریح برنامه‌های دهه ولایت و امامت با اشاره به رویکردهای اجرایی و شرایط خاص تقویمی امسال گفت: تبیین جایگاه امامت و ولایت، تشریح اندیشه‌های امام‌راحل(ره) و رهبر شهید، نقش حضور مردم در تحکیم ولایت، اتحاد و برادری و همچنین تبیین جایگاه انقلاب اسلامی به عنوان امتداد غدیر، از مهم‌ترین محورهایی است که در تمامی برنامه‌ها دنبال می‌شود.

■ آغاز جشن‌های «شکوه ولایت» از سپیده‌عید قربان
وی با بیان اینکه برنامه‌ها از روز عید سعید قربان آغاز شده، تصریح کرد: علاوه بر برگزاری آیین عبادی نماز عید سعید قربان به امامت آیت‌الله علم‌الهدی نماینده ولی فقیه در استان، در بارگاه منور رضوی؛ سلسله جشن‌های «شکوه ولایت» شامل سخنرانی، مدیحه‌سرایی، شعر، سرود و نمایش‌های آیینی هر شب پس از نماز مغرب و عشا میزبان زائران و مجاوران است.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین شریعتی‌نژاد با اشاره به رویکردهای اجرایی و شرایط خاص تقویمی امسال گفت: در تبلیغات محیطی و محتوایی، توجه ویژه‌ای به فرمایشات امام‌راحل(ره) و شرایط جاری کشور شده است. همچنین با توجه به ایام نیمه خرداد، برنامه‌هایی با عنوان «میثاق غدیر، میراث خمینی(ره)» تدارک دیده شده که مراسم محوری آن شامگاه چهارشنبه ۱۳خرداد در صحن پیامبر اعظم(ص) برگزار می‌شود.

وی افزود: روز پنجشنبه ۱۴خرداد نیز همزمان با عید غدیر، مراسم تجدید بیعت با ولایت و گرامیداشت بنیان‌گذار انقلاب اسلامی با عنوان «راه خمینی، عهد غدیر» از ساعت ۱۶ در رواق امام خمینی(ره) منعقد خواهد شد.

■ تجدید میثاق با غدیر؛ از میراث خمینی(ره) تا زیارت غدیریه
معاون تبلیغات اسلامی حرم مطهر رضوی خاطر‌نشان کرد: قرائت سراسری زیارت غدیریه روز پنجشنبه ۱۴ خرداد پس از نماز ظهر و عصر در رواق امام خمینی(ره) انجام می‌شود. همچنین به مناسبت میلاد امام موسی کاظم(ع)، ویژه‌برنامه‌های جشن با عنوان «ایران مسیر رحمت موسی‌بن‌جعفر(ع) است» در روزهای ۱۵ و ۱۶ خرداد پایان‌بخش برنامه‌های این دهه خجسته خواهد بود.

■ برپایی کرسی‌های اندیشه و محافل نورانی قرآن
حجت‌الاسلام شریعتی‌نژاد به برپایی کرسی‌های علمی و تبیینی اشاره کرد و افزود: محفل انس با نهج‌البلاغه با موضوع حکمت‌های ولایی در رواق دارالحججه(عج) و سلسله نشست‌های «خط روشنگری» با حضور اساتید حوزه و دانشگاه به منظور تبیین اندیشه‌های امام‌امت و رهبر شهید در طول این دهه برگزار می‌شود.

معاون تبلیغات اسلامی حرم مطهر رضوی درباره برنامه‌های قرآنی این ایام توضیح داد: برگزاری نشست تبیینی «قرآن در کلام امام‌امت» همزمان با ۱۴ خرداد در دارالتفسیر، جلسات «نور در حریم قدس»، «کرسی‌های تلاوت رضوی در روزهای عید و میزبانی از جلسات سنتی قرآن کریم سطح شهر برخی از این برنامه‌هاست.

■از «صحن شادی» کودکان تا روایت‌گری سفیران نهج‌البلاغه

این مقام مسئول در ادامه به برنامه‌های اختصاصی کودکان و نوجوانان اشاره کرد و گفت: برنامه «صحن شادی» در صحن پیامبر اعظم(ص) با محوریت بازی و آموزش برای خردسالان و پویش «هم‌عهد و هم‌رمز» برای حضور ۲هزار و ۵۰۰ نوجوان پیش‌بینی شده است. همچنین ۱۱۰ دختر نوجوان به عنوان «سفیران نهج‌البلاغه» و کنشگر و‌اقعه غدیر در این ایام به روایت‌گری خواهند پرداخت.

وی به فعالیت‌های بخش هنری اشاره و بیان کرد: پاتوق‌های سرود، نمایش‌های آیینی «قربان تا غدیر»، پرده‌خوانی، نقالی و خطاطی توسط هنرمندان برجسته و ایوان‌نگاره‌ها و دیوارنگاره‌های غدیریه با حضور هنرمندان کنیینه‌نگار و خوشنویس در حرم مطهر جلوه‌گری خواهد کرد.

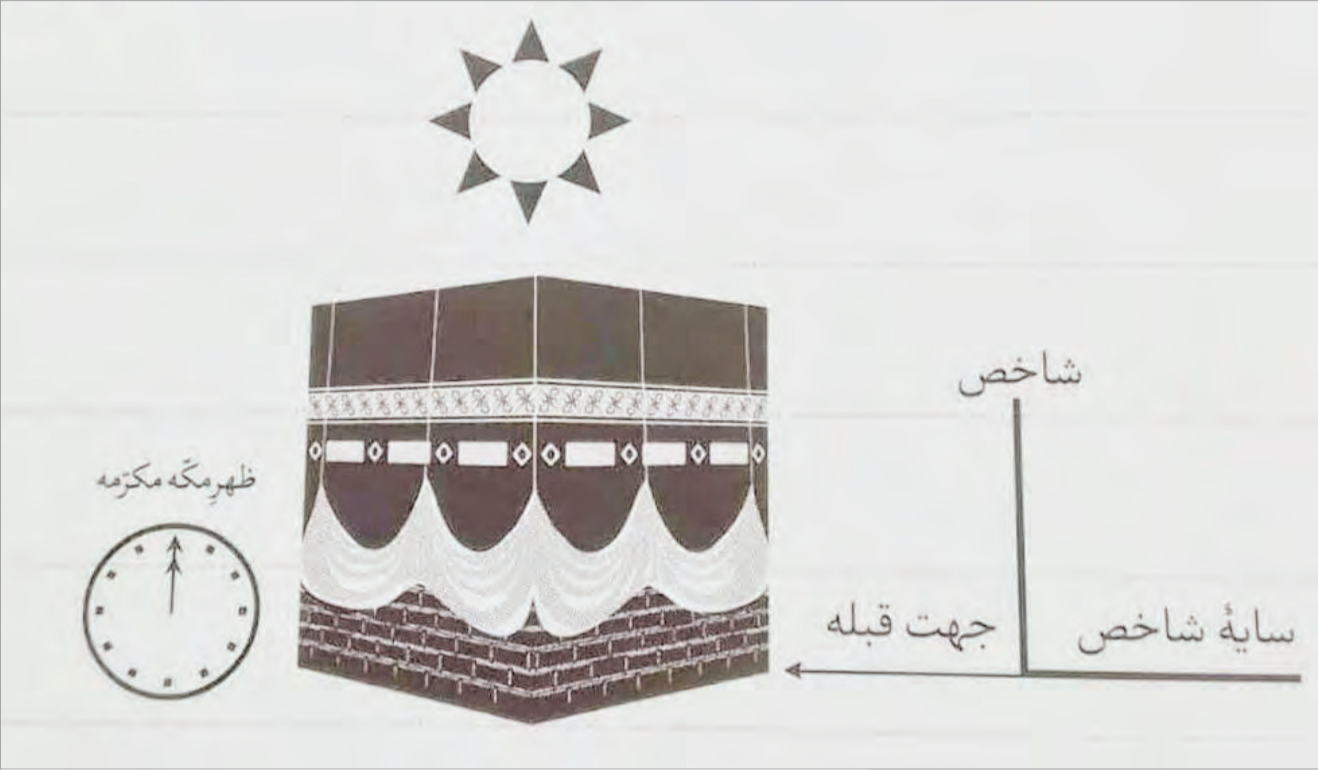
حجت‌الاسلام شریعتی‌نژاد در پایان خاطر‌نشان کرد: در بخش محصولات و مسابقات، کتاب‌های «زیارت غدیریه»، «مباهله، عید خدا» و کتاب کودک «زیباترین غدیر» و همچنین ۱۵هزار نسخه مسابقه شامل «مسابقه روزانه زیارت غدیریه» و «مسابقه بروشوری غدیریه» میان زائران توزیع خواهد شد.

اوقات شرعی به افق تهران					
انان ظهر	انان مغرب	انان صبح فردا	انان ظهر	انان مغرب	انان صبح فردا
۱۳:۰۲	۱۹:۲۳	۳:۰۸	۱۱:۲۹	۱۹:۰۲	۲:۳۲
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا	غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۹:۱۲	۲۳:۱۰	۴:۵۱	۱۸:۴۱	۲۲:۳۷	۴:۱۷

پنجشنبه ۷ خرداد ۱۴۰۵ | ۱۱ ذی الحجه ۱۴۴۷ | ۲۸ می ۲۰۲۶ | سال سی و‌نهم | شماره ۱۰۹۳۸ |

تبلور وحدت در کالبد کثرت؛ تحلیل فلسفی و تربیتی تعیین قبله

خانه‌ای برای خدا

ریحانه عامل نیک | در هندسه بندگی، «قبله» تنها یک نقطه جغرافیایی نیست؛ بلکه نمادی مهم در هویت دینی و کانون تمرکز میلیون‌ها انسانی است که در طول شبانه‌روز، قلب و پیکر خود را به سوی یک مرکز واحد تنظیم می‌کنند. خوب است بدانیم دو روز از سال، خورشید به هنگام ظهر بر مکه معظمه عمود می‌تابد و هر ناظری روی زمین می‌تواند با نگاه کردن به خورشید در آن لحظه، جهت قبله خود را تعیین کند. امروز پنجشنبه ۷ خرداد، در لحظه اذان ظهر مکه معظمه (ساعت ۱۲ و ۴۸ دقیقه به وقت ایران) جهت خلاف سایه شاخص در هر مکان، سمت قبله را نشان می‌دهد. به همین بهانه در این گزارش به بررسی ابعاد کلامی، فقهی و علمی این نماد نمادین پرداخته‌ایم.

ریحانه عامل نیک |

نماز بوده و در تار و پود زندگی مسلمانان جاری است. **واجبات**: اقامه نمازهای یومیه و ذبح شرعی بدون توجه به قبله معنا نمی‌یابد. جالب آنکه اگر ذبح عدوی رو به قبله نباشد، گوشت آن حیوان از چرخه مصرف حلال خارج می‌شود. **حرمت‌ها**: برای حفظ حرمت این جهت مقدس، انجام برخی امور شخصی (مانند تخلی) رو به قبله ممنوع اعلام شده است.

فلسفه وجودی: مفسران بزرگی همچون نویسندگان «تفسیر نمونه»، قبله را عامل نظم‌بخشی و جلوگیری از هرج‌ومرج در صفوف مسلمین می‌دانند؛ گویی کعبه بیدارکننده خاطرات توحیدی ابراهیم(ع) در کالبد زمان است.

■مهندسی یافتن مسیر: از ستاره قطبی تا فناوری مدرن
تشخیص دقیق قبله همواره ترکیبی از علم و ایمان بوده است. امروزه راه‌های متعددی برای دستیابی به این «اطمینان شرعی» وجود دارد.

■نقطه عطفی در استقلال هویتی امت اسلام
در سال‌های نخست بعثت، مسجدالاقصی نخستین میعادگاه نگاه‌مسلمانان بود. اما تحول بزرگ با نزول «آیه قبله» رخ داد؛ تغییری که نه تنها یک جابه‌جایی مکانی، بلکه نقطه عطفی در استقلال هویتی امت اسلام بود. امروزه اصطلاح «اهل قبله» چنان نفوذی در فقه دارد که به عنوان مرزی برای اتحاد شناخته می‌شود.

■شیوه‌های نجومی کلاسیک

■ستاره قطبی: راهنمای همیشگی در نیمکره شمالی که با تعیین شمال جغرافیایی، محاسبه زاویه انحراف قبله را ممکن می‌سازد.

■سایه شاخص (ساعت خورشیدی): دو روز در سال (۷ خرداد و ۲۵ تیر) در لحظاتی خاص، خورشید دقیقاً بر

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس <p>وابسته به آستان قدس رضوی</p> مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی سردبیر: سعید محسن اسدی	صندوق پستی: ۵۷۷- ۹۱۷۲۵ <p>دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و جملزاده، شماره ۳۴۶</p> تلفن: ۶۶۳۳۷۵۵ (۰۲۱) نمابر: (داخلی۲۲۶) ۶۶۴۳۰۱۲۲ پيامک: ۳۰۰۰۴۵۶۷ ارتباطات مردمی: ۳۷۶۱۰۰۸۶ (۰۵۱) امور مشترکین: ۳۷۶۱۸۰۴۴-۵ (۰۵۱)
آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاد، نبش سجاد ۱۴-۱۱-۳۷۶۸۵ (۰۵۱) <p>تلفن:</p>	

روابط عمومی: ۳۷۶۶۲۵۸۷ (۰۵۱)	
نمابر سردبیر: ۳۷۶۱۰۰۸۷ - ۳۷۶۸۴۰۰۴ (۰۵۱)	
سازمان آگهی‌ها: ۳۷۶۲۸۲۰۵ - ۳۷۶۸۰۰۸ (۰۵۱)	
فاکس: ۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱)	
مسافرات چاپی: ۳۷۶۷۶۵۹۶ (۰۵۱)	
چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس	
چاپ هم‌زمان تهران: چاپخانه جاجم	

■اقتضای جسمانیت و نظم‌بخشی به نیایش

پاسخ نخستین در «فلسفه وجودی انسان» نهفته است. انسان موجودی است مرکب از روح مجرد و جسم مادی. اگرچه روح در پیوند با خدای بی‌مکان است، اما جسم انسان به عنوان ابزار حرکت و عبادت، ناگزیر از استقرار در یک «جهت» جغرافیایی است. پراکندگی در جهت، موجب تشتت در تمرکز ذهنی می‌شود. اسلام با در نظر گرفتن محدودیت‌های فیزیکی انسان، از این ضرورت جسمانی برای کمال بخشیدن به معنای عبادت بهره برده است. همان‌طور که خداوند علیم به همه زبان‌ها داناست اما نماز را به زبان واحد (عربی) مقرر کرده تا نمادی از پیوستگی باشد. در جهت ایستادن نیز نظامی قدسی را حاکم کرده است. این نگاه، پاسخی است به نیاز نهادین بشر به «مرکزیت» و «تمرکز» در هنگام راز و نیاز.

■کعبه؛ کهن‌رشته پیوند با آیین یکتاپرستی

انتخاب کعبه به عنوان قبله، نه یک انتخاب تصادفی، بلکه بازگشت به «نخستین کانون توحید» است. کعبه همانی است که قرآن آن را «إِنِّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ» (آل عمران/۹۶) می‌نامد؛ سازه‌ای که به دست پیامبران بزرگ الهی بنا و تطهیر شده است. کعبه به مثابه پرچمی است که یادآور آیین یکتاپرستی است. ایستادن رو به سوی این بنا، درحقیقت حضور در امتداد تاریخ بندگی و پیوند خوردن با سلسله‌جنبانان توحید است. از همین رو است که امام صادق(ع) بقای دین را در گرو برپایی کعبه می‌داند؛ چرا که کعبه، نماد عینی و استوار هویت دینی در جهان مادی است. «لَا يَزَالُ الدِّينُ قَائِمًا مَا قَامَتِ الْكَعْبَةُ؛ تا زمانی که کعبه برپاست دین نیز پایدار است» (الکافی، ج ۴، ص ۲۷۱).

■قبله؛ میثاق‌گاه وحدت و اقتدار امت

عالی‌ترین ثمره تعیین جهت واحد، تجلی وحدت در تار و پود امت اسلامی است. تصور کنید اگر هر نمازگزار در صفوف جماعت به سوی می‌ایستاد؛ نه تنها شکوه عبادت از بین می‌رفت، بلکه هرج‌ومرج جایگزین نظم می‌شد (پاسخ به پرسش‌های مذهبی، مکارم شیرازی، سبحانی، ناصر، جعفر، ص ۲۹۵).

وجود قبله، پراکندگی جغرافیایی مصلین را به یک «نقطه تمرکز» مبدل می‌کند. هنگامی که میلیون‌ها انسان از نژادها، زبان‌ها و اقلیم‌های گوناگون، در یک لحظه و به یک سو می‌ایستند، شعائر اسلامی در قالب یک مانور عظیم معنوی خودنمایی می‌کنند. این همسویی، روحیه همبستگی و یگانگی را در کالبد جامعه می‌دمد و به جهان نشان می‌دهد قلب‌های مؤمنان، فراتر از مرزهای سیاسی و طبیعی با یکدیگر گره خورده است.

■قبله؛ مشق نظم و برادری در قالب یک عمل عبادی

«قبله» در منظومه الهیاتی اسلام، صرفاً یک زاویه ریاضی یا جغرافیایی نیست؛ بلکه رمزی است برای انسجام بخشیدن به کثرت‌ها و تبدیل آن‌ها به وحدت. در تفسیر نمونه می‌خوانیم: «کعبه رمز وحدت مردم و مرکزی برای اجتماع دل‌ها و کنگره عظیم برای استحکام پیوندهای گوناگون می‌باشد و مسلمانان در پرتو این خانه مقدس و مرکزیت و معنویت آن می‌توانند بسیاری از نابسامانی‌های خود را سامان بخشند و کاخ سعادت خود را بر پایه آن استوار سازند» (تفسیر نمونه، ج ۵، ص ۹۰).

اگرچه خداوند در ظرف مکان ننگجد اما جهت‌دار کردن نماز برای انسان جهت‌مند، ابزاری است تا نظم، تاریخ و برادری را در قالب یک عمل عبادی مشق کند. کعبه، مغناطیسی است که دل‌ها را از سراسر گیتی به سوی مرکزیت حق فرامی‌خواند تا شکوه وحدت اسلامی تحت شعائر اسلامی بر همگان آشکار شود.

آشنایی با نخستین مجموعه پویانمایی که برای معرفی موزه آستان قدس رضوی به کودکان و نوجوانان ساخته شده است

نمایش پویای «گنج هزارساله» برای نسل دیجیتال

خلق یک اثر یا سفر تاریخی آن را در قالب انیمیشن می‌بیند، دیگر آن را فقط یک تکه سنگ یا فلز نمی‌بیند، بلکه بخشی از هویت و خاطره خود می‌پندارد. این، تجلی عینی «زائرمحوری» و «مخاطب‌محوری» در اسناد راهبردی ماست. صیانت از میراث، فقط نگهداری فیزیکی نیست؛ بلکه زنده نگاه داشتن آن در حافظه نسل آینده است.

■در فصل اول از «گنج هزارساله» کدام آثار از دل تاریخ بیرون کشیده شده‌اند تا ستاره‌های قاب پویانمایی شما باشند؟

ما با وسواس فراوان، ۱۲ موضوع را انتخاب کردیم که هر کدام قطعه‌ای از پازل هویت ایرانی-اسلامی هستند. سفر ما با «قرآن بایسنقری» آغاز می‌شود؛ جایی که شکوه خط محقق، ادب شنیدن کلام‌وحی را به کودک می‌آموزد. سپس به سراغ «محراب کاشی زرین‌فام» می‌رویم تا پیوند نور و رنگ و بندگی را روایت کنیم. در ادامه پس از غور در وادی معنویت؛ عقلا‌نیت و علم را با «اسطرلاب برنجی عبدالاثمه» به تصویر کشیده‌ایم تا کودک به رصدخانه خیال سفر کند. از سوی دیگر، «تفنگ سرپُر صفوی» صنعتگری ایرانی را به رخ می‌کشد و «پرچم جهاد عشایر عرب خوزستان» حماسه ایستادگی در برابر استعمار را روایت می‌کند. در بخش هنر و عرفان، از «قالی چهار فصل» و جهان‌بینی اساطیری‌اش تا «فرش هفت شهر عشق» که براساس طرح استاد فرشچیان بافته‌شده، مسیری از زمین تاغیب‌ا‌ترسیم کرده‌ایم. حتی برای تحریک حس کنجکاوی و تخیل، به سراغ «ماهی شیطان دریا» و برای تحریک حس کنجکاوی «سنگاب خوارزمشاهی» رفته و در نهایت با نمایش «مدال‌های جهان‌پهلوان تختی» اخلاق، تواضع و میهن‌دوستی را به عنوان الگوی برتر برای نوجوان امروز بازتعریف کرده‌ایم. در یک کلام، «گنج هزارساله» پلی است میان نجوم و عرفان، مقاومت و هنر؛ تا گذشته، چراغ راه آینده نسل دیجیتال باشد.

درس پویا» و «فضای بازی فکری»، جایی که هر شیء، داستانی برای گفتن

دارد و هر کودک، شنونده‌ای مشتاق برای شنیدن است.

از سوی دیگر، پژوهش‌های نوین موزه‌شناسی و روان‌شناسی تربیتی ثابت کرده‌اند کودک وقتی با یک اثر تاریخی روبه‌رو می‌شود، اگر با آن «هم‌ذات‌پنداری» نکند، تنها یک بازدیدکننده منفعل خواهد بود که اطلاعات را می‌بیند اما ارتباط درونی با آن برقرار نمی‌کند.

«گنج هزارساله» در حقیقت، شکستن سکوت سنگین ویرتین‌هاست. ما می‌خواستیم مرزی جدید در تاریخ تعامل میراث فرهنگی با کودک و نوجوان ترسیم کنیم؛ جایی که اشیاء از کالبدی بی‌جان خود خارج شده و با زبان «حرکت» و «داستان» با کودک سخن بگویند. این پروژه که در نیمه نخست خرداد ۱۴۰۵ رونمایی می‌شود، حاصل تلاش هنرمندان ایرانی بدون دخالت هوش مصنوعی است تا اصالت و روح انسانی در آن جاری باشد. ما از الگوی «آموزش مستقیم» عبور کردیم تا به «یادگیری ضمنی» و هم‌ذات‌پنداری عاطفی برسیم.

■استفاده از پویانمایی برای معرفی آثار موزه‌ای، چیزی فراتر از یک سرگرمی ساده است. شما چگونه از این ابزار برای پر کردن «شکاف شناختی» میان کودک و اشیای تاریخی استفاده کردید؟

دقیقاً درست است. موزه در حالت کلاسیک، بر «حفظ شیء» تمرکز دارد، اما ذهن کودک بر «تجربه به زیسته» تأکید می‌کند. اشیاء پشت شیشه‌های ضد ضربه، در سکوتی صد‌ها ساله فرورفته‌اند که زبان موردپسند کودک نیست. کودک با زبان تخیل و احساس نفس می‌کشد. پویانمایی «گنج هزارساله» با بهره‌گیری از جادوی «جان‌بخشی به اشیاء» این فاصله را از بین می‌برد. ما «تماشاگر منفعل» را به «کاو‌شگر فعال» تبدیل کردیم. وقتی کودک داستان